

Знач зотио.

Годишен извештај 2009

NLB Нов пензиски фонд

Содржина

Профил на Друштвото	2
Основни податоци за НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје	3
Обраќање на Претседателот на Управен одбор	4
Менаџерска структура.....	5
Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура	7
Финансиски систем и макроекономски показатели за 2009 година	8
Деловни политики.....	14
Резултати од продажбата и маркетинг активностите на задолжително и доброволно пензиско осигурување	15
Резултати и показатели од работењето на задолжителниот пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд	19
Инвестициско портфолио	20
Резултати и показатели од работењето на доброволниот пензиски фонд НЛБ Пензија плус.....	26
Управување со ризици.....	27
Човечки ресурси и организација на работа	31
Информатичка технологија.....	34
Внатрешна ревизија	35
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2009 со независен извештај на ревизорот	36

Знам зонта.

Визија

Профил на Друштвото

Сигурно и доверливо Друштво, високи стандарди на квалитет на пензиското осигурување.

од 2009 година со добивањето на одлуката за полноважност на условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд, влеговме во историјата на Македонија како прво друштво кое има дозвола за работа со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје е првото друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови во Република Македонија со постојан тренд на пораст и позитивни резултати од основањето до денес. Основано е во 2005 година како друштво за управување со задолжителен пензиски фонд, а

Друштвото е член на НЛБ Групацијата. Негови акционери се Нова Љубљанска банка д.д. Љубљана и НЛБ Тутунска банка АД Скопје. Членството во Групацијата и корпоративниот бренд на НЛБ носат посебен квалитет во работењето на Друштвото, којшто подразбира трансфер на знаење, искуство и технологија меѓу членките на Групацијата.

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје е едно од првите пензиски друштва во Групацијата. Успехот се должи на воспоставената корпоративна култура и традиција на Друштвото комбинирана со професионалниот кадар и современата информатичка технологија, поддржана со брендот на НЛБ.

Друштвото, големо внимание посветува на понудата на своите продукти и услуги, како и за грижата за своите членови. Добро организираната агентска мрежа и достапноста на нашите продукти во сите делови на Република Македонија преку експозитурите на НЛБ Тутунска банка АД Скопје, покажува дека се работи за навистина сериозни продукти на пазарот кои ќе обезбедат заштеди за посигурна и постабилна иднина на своите членови.

Друштвото управува со Отворениот задолжителен пензиски фонд под име **НЛБ Пензиски фонд** и Отворениот доброволен пензиски фонд под име **НЛБ Пензија плус**.

Визија

Нашата визија е да бидеме пионери, заедно со останатите учесници во реформскиот процес, во целосно нова област за нашето општество, која претставува спој на социјални и финансиски аспекти и има исклучително значење за поединецот и општеството во целина. Република Македонија се стреми да спроведе квалитетна реформа во пензискиот систем. Тука ние се наоѓаме себеси како Друштво поставено на темелите на своите основачи и базирано на високостручните знаења и професионалната култура и етика на ангажираниот тим.

Мисија

Нашата мисија е да бидеме сигурно и доверливо Друштво кое воспоставува високи стандарди на квалитет во работењето во областа на пензиското осигурување и обезбедува домаќинско управување со имотот на своите членови.

Основни податоци за НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Адреса:	Ул. „Водњанска“ бр. 1 Скопје
Тел.факс:	02/ 5100285, 02/15 500. Факс 02/3236 989
ЕМБ на фирмата:	5989434
Даночен број:	4030005551006
Жиро сметка:	210-059894340105
Деловна банка:	НЛБ Тутунска банка АД Скопје

Датум на издавање на дозволи:

- Одлука за формирање на друштво за управување со пензиски фондови од 04.04.2005 година, издадена од страна на Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.
- Одлука за управување со пензиски фонд „**Нов пензиски фонд**“ - отворен пензиски фонд од 09.06.2005 година, издадена од страна на Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.
- Одлука за полноважност на условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд од 04.06.2010 година, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Структура на сопственост:

- **Нова Љубљанска банка ДД Љубљана**, Република Словенија со 51% од основачкиот капитал и
- **НЛБ Тутунска Банка АД Скопје**, Република Македонија со 49% од основачкиот капитал
- **Основачкиот капитал** на Друштвото изнесува 2,0 милиони евра.
- **Дејност:** 66.30 - дејности на управување со фондови

Овластен Надворешен ревизор на работењето на Друштвото за 2009 година е Друштвото за ревизорски услуги ПрајсвотерхаусКуперс РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

Овластен Надворешен ревизор на задолжителниот пензиски фонд за 2009 година е Друштвото за ревизорски услуги ПрајсвотерхаусКуперс РЕВИЗИЈА ДОО Скопје.

Овластен Надворешен ревизор на доброволниот пензиски фонд за 2009 година е Друштвото за ревизорски услуги ПрајсвотерхаусКуперс РЕВИЗИЈА ДОО Скопје.

Обраќање на Претседателот на Управен одбор

Почитувани акционери,

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје во 2009 година продолжи успешно да работи во рамките на реформираниот систем на пензиско осигурување во Република Македонија. Во услови на изразено влијание на светската економска криза и во услови на промени во законската регулатива, Друштвото оствари позитивни резултати во своето работење, со поврат на капиталот по данок (ROE) од 17,68%.

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје успешно ја зголемува својата база на членство во задолжителниот пензиски фонд веќе четврта година, почнувајќи од септември 2005 година, а во 2009 година влезе во уште еден значаен проект, а тоа е управување со доброволен пензиски фонд.

Друштвото доби дозвола за вршење дејност управување со доброволни пензиски фондови и одобрение за управување со доброволен пензиски фонд (Сл.весник 69 од 04.06.2009 год), со што се овозможи Друштвото да почне со активности на управување со доброволен пензиски фонд.

Формирањето на доброволниот пензиски фонд во 2009 година го окупираше вниманието на управата на Друштвото и на сите негови вработени и во соработка со своите основачи се промовираше како прво формирано Друштво кое ќе управува со доброволен пензиски фонд на пазарот во Република Македонија.

Во 2009 година, во Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд влегоа нови 17.731 членови, со што на 31.12.2009 година во овој фонд членуваат 111.397 членови¹, со што Друштвото го надмина планираниот број на ново членство за 32%. Нето вредноста на средствата кои се акумулирани во Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд на 31.12.2009 година изнесува 4.002 милиони денари², или 65,42 милиони евра.

Во 2009 година во Отворениот доброволен пензиски фонд НЛБ Пензисја плус влегоа 1.587 членови³, со што Друштвото го реализираше планот за привлекување членови со индивидуални договори и членство преку професионални пензиски шеми.

Во 2009 година Друштвото изврши ребрендирање и целосно влезе под брендот на НЛБ Групацијата, со што изврши промена и на своето име во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Од оваа процедура, Друштвото очекува позитивни придобивки во своето работење и придобивки за препознатливото реноме на НЛБ Групацијата во Македонија.

Во 2009 година Друштвото започна да работи во новата деловна зграда на НЛБ Групацијата во Македонија, каде на едно место се наоѓаат седиштата на сите членки на НЛБ Групацијата во Македонија, а со тоа ќе биде олеснета меѓусебната координација и настапување на финансискиот пазар во Македонија.

За крај, дозволете ми да истакнам дека ова беше една од најдинамичните години во работењето на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, во услови на забавена светска и домашна економија, но сепак Друштвото оствари позитивен финансиски резултат во своето работење, ја зголеми базата на своето членство и влезе во доброволното пензиско осигурување во Република Македонија, со што во целост ја следи усвоената Стратегија за работење на Друштвото во периодот 2009-2011 година.

Давор Вукадиновиќ

Претседател на Управен одбор

1,2,3 извор: www.mapas.gov.mk

Менаџерска структура

УПРАВЕН ОДБОР

Давор Вукадиновиќ
Претседател на Управен одбор

Петер Велкаврх
Заменик претседател
на Управен одбор

Максимилјан Жвеглич
Член на Управен одбор

ДИРЕКТОРИ НА СЕКТОРИ

Сектор за внатрешна ревизија

Сузана Несторова - Директор

Сектор за инвестиции

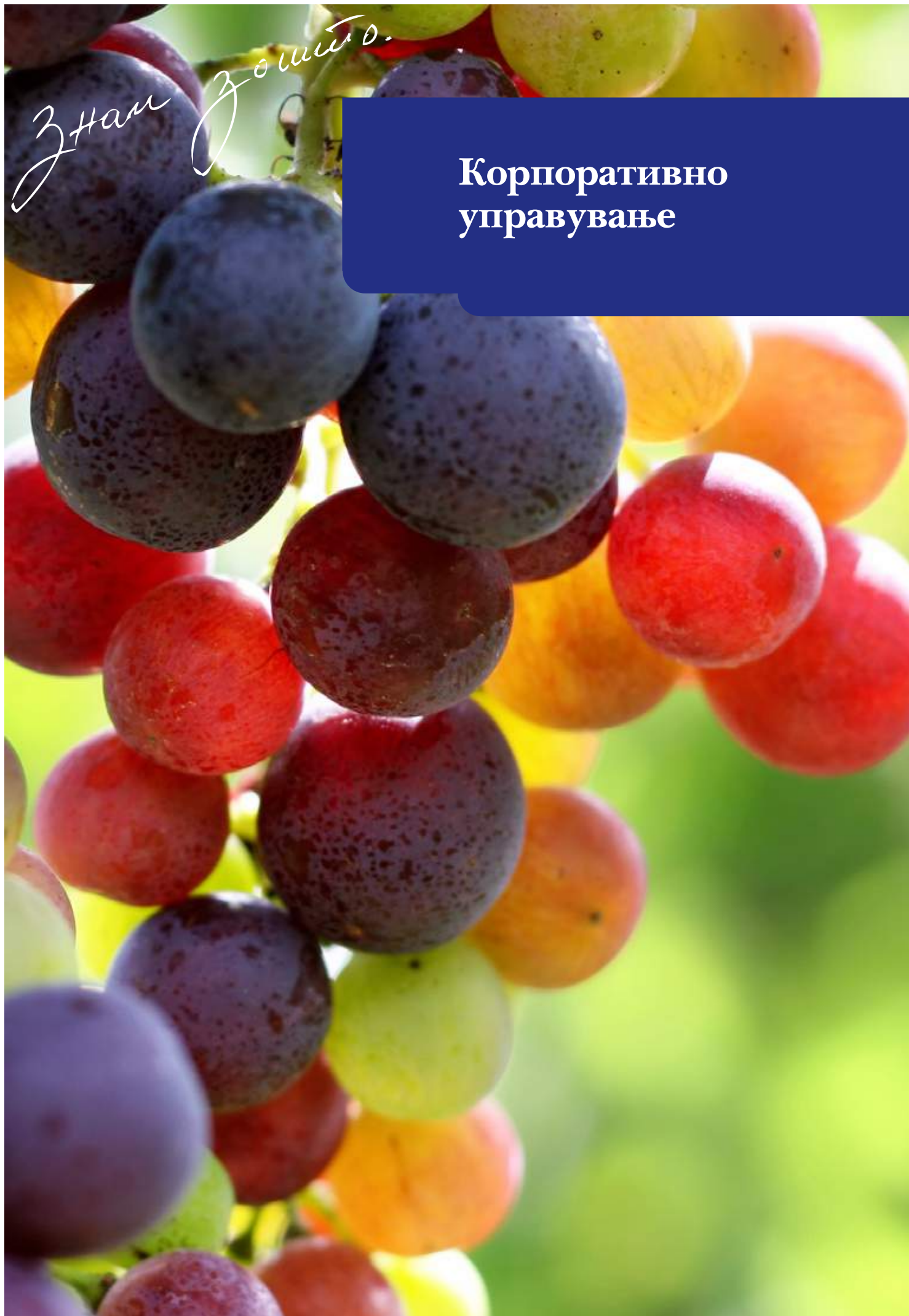
Мира Шекутковска - Директор

Сектор за продажба

Петар Талески - Директор

Знач зомбо.

Корпоративно управување

Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура

Корпоративното управување како збир од взаемни односи меѓу Управниот, Надзорниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во Друштвото и акционерите на Друштвото се заснова врз принципите на одговорност, транспарентност и контрола во одлучувањето и во известувањето за состојбите во Друштвото и Фондовите.

Друштвото има јасна организациона структура која прецизно ги дефинира правата и одговорностите на членовите на органите на надзор и управување и на другите вработени во Друштвото, како и линиите на контрола и проверка при секојдневното извршување на задачите.

Во текот на 2009 година, со Друштвото се управуваше преку статутарно утврдени органи со права и обврски предвидени во Законот за трговски друштва и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и тоа:

Собрание на акционери

во 2009 година одржани се пет седници. Покрај редовното годишно собрание, акционерите на одржаните седници усвоија промени во составот на Надзорниот одбор, измени и дополнување на Статутот на Друштвото.

Надзорен одбор

Собранието на акционери на седниците одржани на 10.09.2009 год и 07.12.2009 год усвои одлуки за избор на членови на Надзорен одбор, за кои е дадена согласност од МАПАС. Надзорниот одбор на Друштвото го сочинуваат четири членови, од кој еден е независен, и тоа:

1. Аљоша Уршич	Претседател на Надзорен одбор
Претседател на Управен одбор на Скупна ДД Љубљана
2. Марјета Звер Цанкар	Член на Надзорен одбор
Помошник директор на Сектор за деловно управување во
Нова Љубљанска банка ДД Љубљана
3. Јорданка Грујоска	Член на Надзорен одбор
Директор на Сектор за логистика во НЛБ Тутунска банка АД Скопје
4. Или Марку	Независен член на Надзорен одбор
Член на Управен одбор на Институтот на Директори на Р.Македонија

Управниот одбор на Друштвото го сочинуваат:

1. **Давор Вукадиновиќ** - Претседател на Управен одбор
2. **Петер Велкаврх** - Заменик претседател на Управен одбор
3. **Максимилјан Жвеглич** - Член на Управен одбор

Акционерски капитал и сопственичка структура

На 31.12.2009 година, акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 20.000 обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 100 ЕУР или вкупно 2.000.000 ЕУР во денарска противвредност. Акцииите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар на хартии од вредност.

Структура на сопственост:

Нова Љубљанска банка ДД Љубљана, Република Словенија со 51% од основачкиот капитал и **НЛБ Тутунска Банка АД Скопје**, Република Македонија со 49% од основачкиот капитал

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 2,0 милиони евра

Финансиски систем и макроекономски показатели за 2009 година

Макроекономска состојба во Република Македонија во 2009 година

Македонската економија како мала и отворена економија со висока увозна зависност на сировини и енергија, како и економија со концентриран извоз (Европската Унија како најзначаен извозен партнер), во голема мера зависи од економските услови во Унијата и воопшто во светот. Продлабочувањето на економската криза во првата половина од 2009 година и падот на економската активност во Европската Унија и на земјите во регионот, и покрај порастот од втората половина од годината, придонесе за намалување на надворешната и домашната побарувачка за македонските производи, а со тоа и пад на домашниот БДП од -0,7% во текот на 2009 година. Во поглед на секторската структура најзначителен пад е забележан кај индустриското производство, потоа, секторот сообраќај и врски, додека градежништвото, трговијата, земјоделството и јавната управа се сектори кои остварија позитивен раст со што го ублажија падот на БДП. Во текот на 2009 година во насока на ублажување на светската економска криза врз македонската економија, Владата усвои фискален пакет на мерки генерално поделени во две групи и тоа: 1/ Мерки насочени кон фирмите со нарушена ликвидност кои имаат заостанати придонеси, даноци и други јавни давачки со цел репрограмирање на долгот и отпис на каматите, доколку редовно се отплаќа главницата (побарувања од 165 милиони евра главнина и 60 милиони евра камата) и 2/ Вториот сет на мерки ги опфати намалените стапки на социјални придонеси, како и ослободување на фирмите од плаќање на данокот на добивка на дел на нераспределената добивка. Истовремено се изврши и намалување на царинските стапки на сировините и репроматеријалите за голем број на сировини со цел македонските компании да бидат поконкурентни на меѓународниот пазар.¹

Имајќи го во предвид значењето на девизниот курс за макроекономската стабилност, монетарната политика во текот на првата половина од 2009 година беше насочена кон интервенција со нето продажба на девизи на девизниот пазар. Во насока на одбрана на девизниот курс беше и мерката на НБРМ за зголемување на основната каматна стапка од 7% на 9% што придонесе до зголемување на каматните стапки на деловните банки. Дополнително затегнување на монетарната политика беше направено во месец мај преку зголемување на стапките на издвојување на задолжителна резерва на обврските на банките со девизна компонента. Збирно ваквите мерки на НБРМ влијааа во насока на драстично намалување на кредитниот раст на пласманите на банките во стопанството и граѓаните. Имено стапката на годишен пораст на вкупните кредити е незначителна и изнесува 2,3%, споредено со над 40% во 2008 година. Движењата на девизниот пазар, во втората половина на годината имаа значително подобрување. Интервенциите на НБРМ имаа обратна цел, па така, од нето продажба се променија во нето откуп на девизи, и на 31.12.2009 година бруто девизните резерви беа зголемени за 100 милиони евра споредено со 31.12.2008 година (бруто девизните резерви го достигнаа нивото од 1.595 милиони евра). Како резултат на позитивните сигнали на девизниот пазар како и очекувањата за постепено економско опоравување, НБРМ во последниот месец од годината во два наврати ја намали референтната каматна стапка од 9% на 8%, што води во насока на постепено монетарно олабавување и очекување за пад на каматните стапки кај деловните банки.²

Остварената просечна стапка на дефлација во 2009 година изнесува -0,8%, при што трендот на дефлација во последните два месеци од годината беше прекинат. Најголем придонес за падот на домашното ценовно ниво имаат цените на горивата, но исто така значителен придонес на падот имаат и цените на храната.³

Во функција на прилагодување на фискалната политика на состојбите во економијата во текот на 2009 година се извршија два ребаланси на буџетот со цел зачувување на таргетот од буџетскиот дефицит од 2,8% од БДП во услови на намалени буџетски приходи. За финансирање на дефицитот, реализирани се приливи по основ на задолжување со краткорочни хартии од вредност, кредитни линии од Светската банка и ЕБРД, приливи по основ на кредитни линии за финансирање на одделни проекти, издадена евро обврзница. Во рамките на вкупните приходи на Буџетот значајно учество

¹ извор. www.finance.gov.mk; ² извор. www.nbrm.gov.mk; ³ извор. www.stat.gov.mk

имаат даночните приходи и приходите од социјални придонеси со 85% учество, додека кај расходната страна доминантно учество имаат тековните расходи со 91% (во тековните расходи социјалните трансвери учествуваат со 67%).¹

Според Националната методологија и методологијата на Меѓународниот Монетарен фонд, јавниот долг на крајот од октомври 2009 година изнесува 2.009,5 милиони ЕУР, или 31% од БДП. Државниот долг изнесува 1.548 милиони ЕУР, односно 23,9% од БДП. Според тоа согласно меѓународните стандарди, Македонија има ниско ниво на државен долг.²

Состојби и движења на финансиските пазари

Странски Пазари³

Глобалната економија, а пред се развиените земји членки на ОЕЦД, есента 2009 година излегоа од најдлабоката рецесија забележана после завршетокот на Втората Светска Војна. Падот на глобалната економска активност кој се очекува да достигне вредност од -1.2% во 2009 година (со изразен пад на БДП на САД за -2.5% а особено на земјите од ЕМУ од -3.9%), негативно ги изненади очекувањата на аналитичарите за големината на економското успорување формирани на крајот од 2008 година.

Изразената акомодиращка фискална и монетарна политика кај најголемите глобални економии особено изразена во првата половина од 2009 година, ги прикажа своите позитивни ефекти преку порастите на домашниот производ на економиите во втората половина од годината. Имено, владите на водечките економии доделија над 3.1% од глобалниот БДП во рамките на фискалните програми за спас, од кои најмногу САД со близу 800 милијарди долари, Кина со 586 милијарди долари, Шпанија со 113 и Германија со над 100 милијарди долари. Најголемем дел од средствата се искористени за инфраструктурни проекти (дел од нив ќе се користат и во 2010 заради карактерот на проектите), даночни олеснувања и стимули за погодените индустрии (примерот со C.A.R.S програмот во САД).

Ефектите од монетарните и фискалните стимули, покрај врз домашните економии се ефектуираа и со заживување на меѓународната трговија меѓудругото поттикнати и од побарувачката кај земјите во развој, а особено на Кина, која иако во 2009 го успори темпото на раст на БДП на годишна стапка од 8.5% наспроти просечно остварената стапка од над 10% во периодот 2003-2008, сепак беше далеку од состојба на негативна динамика на производната активност.

Оваа ситуација на заживување на економиите поттикна раст и оптимистички очекувања и на пазарите на капитал кои во текот на годината и покрај големата волатилност пораснаа и тоа: DJI индексот порасна за 16,7%, а DAX индексот за 19,7%.

1 извор: www.finance.gov.mk; 2 извор: www.nbrrm.gov.mk; 3 извор: www.bloomberg.com

Ликвидноста на пазарите на капитал значително се подобри и се врати на вредностите од пред банкотот на Лиман Братерс, што постепено ги намали спредовите за ризичност на поризичните и помалку ликвидни пазарни инструменти. Ваквата динамика може да се протолкува како значителна стабилизација на пазарите на капитал. Сепак на полето на пазарите со обврзници, кон крајот на годината, беа присутни појави на драстично влошување на задолженоста на голем број развиени и земји во развој, што може да навести ризик од почеток на период на должничка криза. Така во Европа беа доживуваени шокови со раст на каматните стапки кај владините обврзници на Ирска и Грција под влијание на информациите за можен дефолт.

Примарен Пазар на државни хартии од вредност во Република Македонија¹

Во првиот и вториот квартал од 2009 година како резултат на притисокот што постоеше на девизниот пазар и опасноста од значително намалување на девизните резерви а со тоа и потреба од девалвација на денарот ја принуди НБРМ да изврши затегање на монетарната политика, односно зголемување на референтната каматна стапка (од 7% на 9%). На промента на референтната стапка, влијание имаше и емисијата на едномесечни државни хартии од вредност од страна на Министерството за финансии, кое нудејќи повисока каматна стапка за иста рочност, понуди конкурентен инструмент на благајничките записи. Ова придонесе значителен дел од средствата кои претходно се инвестираа во благајнички записи да бидат пренаменети токму во овој вид на хартија од вредност. Влијаејќи врз можностите на НБРМ да ги користи благајничките записи како монетарен инструмент.

Зголемувањето на референтната каматна стапка под влијание на порастот на каматната стапка на едномесечните записи, имаше влијание на растот на каматните стапки на останатите државни хартии од вредност (три месечните и шест месечните записи), како и пораст на каматните стапки на деловните банки.

Во втората половина на 2009 година Министерството за финансии воведо нова пракса во емитирањето на државните хартии од вредност т.е. пристапи кон емитирање на државни записи со валутна клаузула како алтернатива на денарските хартии од вредност. Заклучно со последната емисија во месец декември 2009 година состојбата на емитираните државни хартии од вредност изнесуваше 12.912 милиони денари од кои 12.113 милиони денари се однесуваат на досега емитираните државни хартии од вредност со девизна клаузула.

Понудата на државни хартии од вредност во првата половина од годината значително ја надминуваше побарувачката, додека во втората половина од 2009 врз основа на анкетите и испитување на пазарот од страна на Министерството за финансии, понудата во голема мера се совпаѓаше со побарувачката на државни хартии од вредност, а како купувачи односно инвеститори доминантно учество имаа банките. Во вкупно емитираните државни хартии од вредност, значајно учество имаат шест месечните записи со износ од 7.204 милиони денари од кои 7.099 милиони со девизна клаузула, потоа следат три месечните државни записи со емитиран износ од 3.180 милиони денари со девизна клаузула. Во текот на 2009 година имаше само една емисија на двегодишна државна обврзница со реализација од само 10.400 илјади денари по стапка од 8,5%.

Во последните два квартала од годината настанаа позитивни движења на девизниот пазар, односно се намали притисокот на девизниот курс, а интервенциите на НБРМ на девизниот пазар од нето продажба на девизи се променија во интервенции за купување на девизи. Како резултат на порастот на девизните резерви како и постигнување на помали каматни стапки на државните записи со валутна клаузула, НБРМ преземаше мерки на постепено олабавување на монетарната политика т.е. во последниот месец од годината ја намали референтната стапка од 9% на 8%.

¹ извор: www.finance.gov.mk;

Месеци	3 месечни записи со евро клаузула				3 месечни записи			
	Понуда	Побару.	Реали.	Ка.стап.	Понуда	Побару.	Реали.	Ка.стап.
Јануари					5.500,00	2.494,88	2.115,38	7,49%
Февруари					3.000,00	1.192,52	1.187,24	7,77%
Март					3.700,00	1.788,19	1.788,19	8,73%
Април					2.700,00	1.340,03	1.145,81	8,96%
Мај					3.600,00	2.478,61	2.250,61	9,05%
Јуни	650,00	1.326,83	650,00	5,25%	2.400,00	2.163,21	1.548,27	9,34%
Јули					500,00	806,81	500,00	8,65%
Август								
Септември	2.200,00	1.958,91	1.958,91	5,40%				
Октомври								
Ноември								
Декември	3.180,00	3.180,00	3.180,00	5,30%				

Месеци	6 месечни записи				6 месечни записи со евро клаузула			
	Понуда	Побару.	Реали.	Ка.стап.	Понуда	Побару.	Реали.	Ка.стап.
Јануари	400,00	141,52	138,40	7,26%				
Февруари	400,00	71,50	61,50	7,51%				
Март	300,00	90,00	90,00	7,69%				
Април	600,00	417,50	403,97	9,10%				
Мај	300,00	132,26	132,26	8,80%				
Јуни	200,00	104,20	104,20	8,99%				
Јули					600,00	1.225,60	600,01	5,25%
Август					1.500,00	1.640,39	1.500,00	5,50%
Септември								
Октомври					2.500,00	2.875,95	2.500,00	5,50%
Ноември					2.500,00	2.499,98	2.499,98	5,50%
Декември								

Пазар на капитал во Република Македонија

Во текот на 2009 година пазарот на капитал се карактеризираше со значајни осилации односно со наизменични падови и подеми на вредностите на акциите на Македонската берза. Така во првиот и почетокот на вториот квартал т.е. до почетокот на месец мај македонскиот берзански индекс МБИ10 бележеше пад од 15% во однос на вредноста на индексот во месец декември 2008 година. Просечниот класичен промет на месечна основа во овој период изнесуваше 5 милиони евра (во истиот период од 2008 година изнесувал 14 милиони евра). Во месец мај и почетокот на јуни берзите во регионот, вклучително и македонскиот пазар на капитал, добија мало раздвижување, а берзанскиот индекс МБИ 10 во јуни во однос на април, порасна за 41% додека просечниот класичен промет на месечна основа изнесуваше 7 милиони евра.

По летаргичноста и намалениот обем на активност во летниот период од годината кој се карактеризираше со незначителни промени на берзанските индекси и со намален промет, во месец септември и на почетокот од четвртиот квартал од годината под влијание на позитивните сигнали за глобално економско опоравување како и очекувањата за добивање на позитивен извештај од ЕУ, дојде до позначајно берзанско раздвижување и пораст на вредноста на акциите на Македонската берза. (индексот МБИ 10 во последниот ден на тргување во месец октомври изнесуваше 3.497,59¹ и во однос на април забележа раст од 95%, а просечниот месечен промет изнесуваше 8 милиони евра).

¹ извор. www.mse.com.mk

Во последниот месец од годината на пазарот на капитал во Македонија, повторно зафати бран на песимизам и пад на вредностите на акциите, кој не беше во согласност со позитивните движења и растот на акциите на странските пазари на капитал.

На годишно ниво македонскиот берзански индекс МБИ10 (од последниот ден на тргување во 2008 година до последниот ден на тргување во 2009 година) има забележано раст од 31% а максималната вредност на индексот во 2009 година е постигната на 15.10.2009 и изнесува 3.922,29.¹ Берзанскиот промет во 2009 година на месечна основа изнесуваше во просек 6 милиони евра (во 2008 просечниот месечен промет изнесуваше 9,5 милиони евра). За прометот е карактеристично што 80% од истите, се однесува на акциите кои котираат на официјалниот пазар, што говори за малиот интерес на инвеститорите за компаниите кои се тргуваат на останатите пазари. Проблемот со ниската ликвидност на македонскиот пазар на капитал и натаму останува и претставува пречка за пореално вреднување на вредноста на акциите. Враќањето на регионалните инвеститори на домашниот пазар на капитал во голема мера ќе зависи од темпото на глобално закрепнување, од капацитетот на домашните компании за справување со проблемите предизвикани од светската криза, но и од политичките збиднувања во земјата, пред сè решавање на спорот со името.

Движење на МБИ 10²

Зголемениот промет во месеците април, мај и јуни на структурната државна обврзница РМДЕН08, се должи на неодамнешното нејзино емитирање и нејзината дисперзираност на голем број на физички лица. Ваквата сопственичка структура на оваа обврзница, придонесе кон зголемена понуда во однос на другите обврзници каде понудата за продажба е значително мала и на повисоки цени.

По континуираниот раст на стапката на принос до доспевање на структурните државни обврзници, во последните месеци од годината забележан е тренд на опаѓање. Ваквиот тренд се објаснува со неповолните движења на пазарот на акции, односно постоење на надолан тренд, предизвикувајќи свртување на инвеститорите кон обврзниците како помалку ризичен инструмент со загарантиран принос. Соочувајќи се, од една страна, со ограничени можности на финансиските пазари во земјата (односно непостоење на други обврзници освен државните), а од друга страна, ограничена понуда за продажба на обврзници на пазарот, придонесе за пораст на цените на обврзниците.

^{1,2} извор. www.mse.com.mk

Знаи Зошто.

Деловни ПОЛИТИКИ

Деловни политики

Политика на вложувања на средствата на Друштвото со цел одржување и поддршка на успешноста во работењето на Друштвото

Друштвото ги инвестира своите слободни парични средства согласно законската регулатива и интерните акти. Законската регулатива ги дефинира видовите на инструменти во кои Друштвото може и видовите на инструменти во кои Друштвото не смее да ги инвестира своите средства. Дозволените инструменти се:

- Должнички инструменти (обврзници, записи) издадени од Република Македонија;
- Банкарски депозити.

Основните принципи при вложувањето на средствата на Друштвото се: сигурност на средствата, диверзификација на ризикот и одржување на адекватна ликвидност на Друштвото.

Основна цел на инвестирањето на средствата на Друштвото е долгорочно остварување принос со истовремено одржување на прифатлива стапка на ризик.

Основни критериуми за избор на одделни видови инструменти се следните:

- Должнички инструменти: стапка на принос до доспевање (YTM), валута, траење и рок до доспевање.
- Депозити во банки:
 - Критериуми за избор на банка: се користи годишното рангирање на банките подготвено врз основа на годишни ревидирани финансиски извештаи;
 - Критериуми за избор на конкретен депозитен аранжман: стапка на принос – каматна стапка, валута и рок до доспевање.

Политика на дивиденди

Усвојувањето на годишната сметка и годишниот извештај за работењето на Друштвото е предмет на расправа и одлучување на годишната седница на сопствениците на акциите на Друштвото.

По разгледување и усвојување на годишната сметка и годишниот извештај, собранието на акционери одлучува за распоредување на добивката и за покривање на загубите.

Собранието на акционери може да одлучува за распределба на дел од нето добивката на име дивиденда дури откако ќе се покријат:

- Загубите од минати години;
- Законските и статутарните резерви во согласност со закон и статут.

Политика на односот на долгорочниот долг спрема основната главнина

Во пасивата на Друштвото на ден 31.12.2009, обврските учествуваат со 7%, од кои најголем дел се краткорочни обврски.

Односот на долгорочниот долг на Друштвото спрема основната главнина во 2009 година изнесуваше 1,03% и се очекува овој однос да се задржи и во наредниот период.

Големи договори

Друштвото во 2009 година немаше договори со кои стекнува или оттуѓува имот на Друштвото чија вредност изнесува над 20% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото определена врз основа на последните финансиски извештаи на Друштвото.

Резултати од продажбата и маркетинг активностите на задолжително и доброволно пензиско осигурување

Продажба

Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд

Согласно официјалните податоци на МАПАС (Месечен извештај бр.12) за дистрибуција на бројот на осигуреници, вкупниот број на осигуреници вклучени во вториот столб на системот на задолжителното пензиско осигурување на крајот на 2009 година достигна бројка од 237.024, што во однос на 2008г. претставува годишно зголемување на членството за 41.884 нови членови.

Друштвото ја започна 2009 година со 93.666 отворени сметки и потсметки во ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и удел на пазарот од 48,00%. Според официјалните податоци на крајот на 2009 година Друштвото управува со вкупно 111.397 сметки и потсметки, што претставува годишно зголемување од 17.731 нови сметки и подсметки. Бројот на сметки и потсметки е зголемен на база на регистрираните нови членови кои склучиле договор за членство и административно доделените членови од страна на МАПАС.

На крајот на годината ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд имаше пазарен удел од 47,00%.

Движењето на членството во текот на 2009 година:1

Од друга страна пак, направената анализа на остварените продажни резултати покажува дека Секторот за продажба остварил надминување на планот за периодот 01.01.2009 - 31.12.2009 за 32,32% односно наместо планираните 13.400 нови сметки и потсметки достигната е бројката од 17.731.¹

	Состојба 31.12.2008	Состојба 31.12.2009	Разлика
статус 1	70.387	78.772	8.385
статус 2	20.110	27.395	7.285
статус 3	3.169	5.230	2.061
Вкупно	93.666	111.397	17.731

статус 1 Членови со потпишан договор за членство

статус 2 Трајно распределени членови кои немаат договор

статус 3 Времено распределени членови без договор

Анализа на функционалноста на членството

Почетокот на годината ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд ја започна со вкупно 93.666 отворени сметки и потсметки за своите членови. Трендот од првите шест месеци на бројот на нови отворени сметки и потсметки продолжи да се движи во просек од 1.477 нови сметки и потсметки месечно во текот на целата година.

Бројот на вкупно административно доделени членови во ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд заклучно со 31.12.2009 година изнесува 27.395 членови, кои влегуваат во категоријата на задолжителни членови кои не го искористиле своето законско право да изберат задолжителен пензиски фонд и по истекот на рокот од три месеци станале членови во ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд по распределбата од страна на МАПАС. Во текот на 2009 година распределени се просечно по 607 членови месечно.

Отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус

Согласно официјалните податоци од страна на МАПАС (Месечен билтен бр.12) во ОДПФ НЛБ

¹ извор. www.mapas.gov.mk

Пензија плус заклучно со 31.12.2009 година членуваат вкупно 1.587 лица. Само во месец декември во ОДПФ НЛБ Пензија плус беа склучени 726 индивидуални договори за членство, а со пензиска шема се зачлениле 138.

НЛБ ПП	Индивидуално членство	Пензиска шема	Вкупно Разлика
31.08.2009	12	24	36
30.09.2009	40	24	64
31.10.2009	93	24	117
30.11.2009	310	413	723
31.12.2009	Индивидуално членство	Пензиска шема	Вкупно
НЛБ ПП	1.036	551	1.587

На крајот на 2009 година пазарниот удел на ОДПФ НЛБ Пензија плус изнесува 98,5%. Ваквата ситуација е резултат на тоа што конкуренцијата почна да настапува на пазарот на крајот на годината.

Маркетинг

Во текот на 2009 година Друштвото со внимателно следење на трошоците согласно усвоениот буџет за маркетинг активности за 2009 година се фокусираше на навремена исплата на агентските провизии и бонуси, како и соодветна презентација на постигнатите резултати, дополните услуги и новините поврзани со работењето на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд. Додека пак со добивањето на дозволата за работа на ОДПФ НЛБ Пензија плус трошоците за маркетинг на овој фонд беа малку поголеми, но сепак немаше надминување на определениот буџет за промоција на доброволното пензиско осигурување.

Во склоп на маркетинг трошоците вклучени се и трошоците за печатење на договори за членство за задолжителен и доброволен пензиски фонд, како и закуп на рекламен простор за објава на законските известувања до членовите во дневните весници.

Соогласно законски предвидените обврски за информирање на членството, Друштвото обезбеди современи и ефикасни услуги:

- Редовно писмено известување на членовите за состојбата на средствата акумулирани на индивидуалните сметки во ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд (два пати годишно);
- Известување за остварен принос, брокерски провизии и надоместоци и портфолиото на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд во форма на информативна брошура;
- Објава на информативен проспект на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија плус во дневен весник;
- Редовно објавување на финансиските и статистичките извештаи на ВЕБ страната на Друштвото, објавување на податоци за движењето на сметководствената единица и надоместоците кои ги наплатува Друштвото од своите членови;
- Информативен билтен до сите агенти на Друштвото преку кои се информираат за сите новини кои се однесуваат на нивната работа Објава на неревидирани финансиски извештаи на Друштвото и Фондовите.

Во текот на 2009 година на сите нови членови на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд им беше испратено писмо за добредојде кое се состои од копија на договорот и писмо во кое се наведува пин кодот на лицето за интернет проверка на сопствената сметка на порталот на Друштвото.

Во текот на вториот квартал од годината Друштвото изврши намалување на наплатениот надоместок од придонеси на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд од 6,9% на 6,5%. По тој повод Друштвото објави информација со која ги запозна своите членови за намалениот надоместок од придонеси.

Во првата половина на оваа година Друштвото ја доби дозволата за управување со отворениот доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус. За таа цел е организиран агентскиот испит со кој им се

1 извор. www.mapas.gov.mk

овозмози на агентите слободно да работат и да ги продаваат двата продукти на Друштвото.

При крајот на јуни беше организирана и прес конференција со која се претстави почетокот на работата на првиот отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус. На оваа прес конференција беа присутни сите новинари на економските редакции од сите електронски и пишани медиуми во Македонија. За подобро претставување на доброволниот фонд беа испечатени брошури на македонски и албански јазик.

Од средината на месец јули започна и промоција на доброволниот фонд. Беше пуштена радио реклама на две македонски радио станици (едната е национална, другата е локална), потоа се изработи понуда која беше дистрибуирана до најуспешните и најголемите компании во Македонија за да се запознаат со новиот начин на пензиско осигурување. Оваа понуда беше изработена на македонски, англиски и албански јазик.

За промоција на ОДПФ НЛБ Пензија плус беа изработени и два вида на постери и два вида на флаери кој се поставени на секое продажно место на Друштвото.

Во месец октомври беше организирана новинарска работилница на тема „Доброволното пензиско осигурување - предизвик и придобивки“ на која учество земаа Раководител на правен сектор во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, на НЛБ Нов пензиски фонд Г-дин Давор Вукадиновиќ, Татјана Стефановска - претставник на МАПАС, Томаж Завршник - претставник на Скупна ДД Љубљана и Живко Атанасовски - професор на Економскиот факултет во Скопје.

Како една од активностите за промоција на доброволното пензиско осигурување беше и инсертирањето на брошури во најтиражните дневни весници Дневник и Коха.

Во однос на ПР активностите во 2009 година имаше значително поголем интерес на македонските медиуми за работата на пензиските фондови бидејќи започна со работата и доброволното пензиско осигурување. Оваа година беа спроведени 2 интервјуа за пишаните медиуми, 8 изјави во ТВ емисии, 6 гостувања во емисии наменети за пензиското осигурување и 1 гостување во радио емисија.

Преку целата година беа вршени контроли на продажните места на НЛБ Нов пензиски фонд, при оваа контрола беше контролирано дали секое продажно место ги има сите потребни документи за Друштвото и дали тие вистински и јавно се приложени за потенцијалните членови. При посетата на продажните места во градовите низ Македонија беа остварувани и средби со агентите од тој регион на кој отворено се разговараше за проблемите и ситуациите со кој тие се соочуваат на терен.

Знаи Зошто.

Резултати и показатели

Резултати и показатели од работењето на задолжителниот пензиски фонд

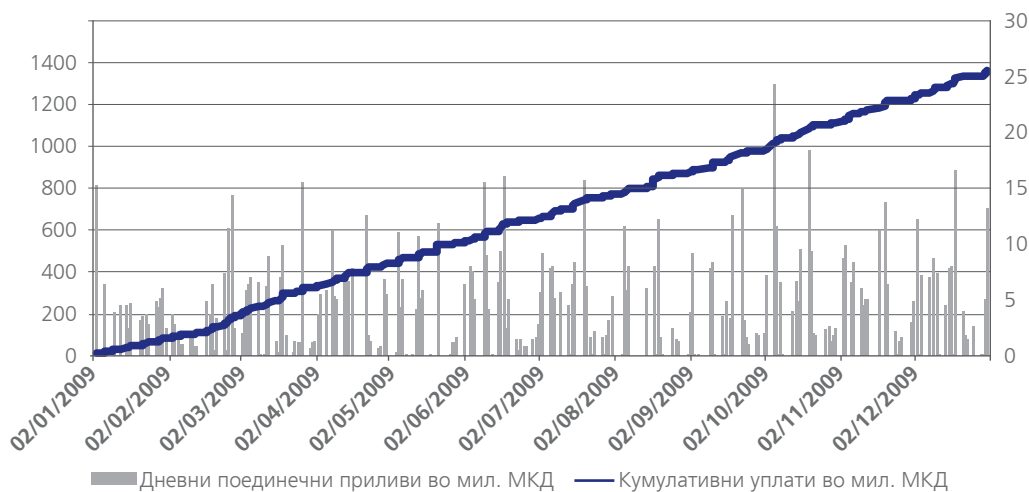
Остварени приливи на средства на ОЗПФ НЛБ Пензиски Фонд

Во текот на 2009 година, во Фондот, во континуитет се реализираа приливи од придонеси на членовите. Вкупниот остварен бруто прилив на крајот на годината изнесува 1.363 милиони МКД односно 22,3 милиони ЕУР. Во споредба со 2008 година остварениот прилив е повисок за 18,1%, што е резултат на зголемениот број на членови во Фондот и бројот на индивидуални уплати, кој пак во однос на претходната година е зголемен 23,6%. Просечниот износ на поединечна уплата е намален за 4,4% и во 2009 година изнесуваше 1.406 МКД односно 23,00 ЕУР. Причината за ваквиот тренд е намалувањето на стапката на придонеси од бруто плата од 21,2% во 2008 на 19% во 2009 година.

Динамиката на месечните износи на средства од уплатени придонеси го задржуваат умерено нагорниот тренд, како и извесноста (предвидливоста) на очекуваните уплати.

Просечниот месечен прилив на средства од уплатени придонеси во Фондот во текот на годината изнесува 113,62 милиони МКД, односно 1,86 милиони ЕУР.

Приливи на средства во задолжителниот пензиски фонд (01.01-31.12.2009)

На крајот на годината нето средствата на Фондот се повисоки од планираните заради повисоката добивка на Фондот, а со тоа и повисока стапка на принос.

Опис	План 31.12.2009		Остварување во однос на Планот		Индекс
	во 000 МКД	во 000 ЕУР	во 000 МКД	во 000 ЕУР	
Приливи на средства од уплатени придонеси 01.01.2009 - 31.12.2009	1.274.708,89	20.838,79	1.363.410,06	22.288,87	106,96
Надоместок од придонеси 01.01 - 31.12.2009	82.856,08	1.354,52	90.384,85	1.477,60	109,09
Надоместок за управување со средствата 01.01 - 31.12.2009	17.310,95	283,00	18.126,00	296,32	104,71
Нето вредност на средствата на Фондот 31.12.2009	3.495.991,81	57.152,06	4.001.798,37	65.420,93	114,47

Инвестициско портфолио

Состојбите и движењата на пазарите во текот на годината имаа силно влијание врз донесувањето на одлуките за инвестирањето на средствата на Фондот. Вкупниот обем на инвестирани средства во текот на годината изнесува околу 2.655 милиони МКД односно 43,40 милиони ЕУР и се состои од вкупниот обем на остварени средства од приливи на придонеси на членовите, наплатени достасани депозити, државни записи, достасани обврзници и достасани анuitети на обврзници и наплатени камати и дивиденди и продажба на хартии од вредност.

Во текот на 2009 година од вкупните вложувања најголемиот дел или 54,3% се инвестиции во македонските еврообврзници, 3,35% во структурни обврзници на македонскиот пазар, 21,52% се инвестиции во депозити, 14,81% во државни записи, 4,74% во акции во странски компании, 0,89% во акции на домашни компании и 0,66% во удели на инвестициони Фондови во странство.

Структурата на инвестираните средства во државни обврзници ја сочинуваат три групи: структурните обврзници деноминирани во ЕУР, континуираната државна обврзница во МКД и Македонските Еврообврзници. Во портфолиото Обврзници вклучена е и корпоративна обврзница на Прокредит Банка А.Д.Скопје. Во текот на годината под влијание на ниската понуда на структурни обврзници (денационализација и девизно штедење) на Македонската Берза, мал дел од средствата се инвестирани во тој тип на инструмент.

Најголем дел од средствата на Фондот во овој период се пласирани во Македонските Еврообврзници и тоа: MACEDO4, која беше дел од портфолиото на Фондот и во 2008 година и MACEDO9, во која за првпат беше инвестирано во периодот на нејзиното издавање, односно Јули 2009 година. Македонската еврообврзница MACEDO9 беше издадена од страна на Министерството за финансии на 08.07.2009 година со рок на доспевање од три и пол години и купонска каматна стапка од 9,875%. Од датумот на издавање до 31.12.2009 година, цената на обврзницата има растечки тренд и достигна вредност од 107,341 со што ефективната каматна стапка падна од 9,829% при нејзиното издавање на 7,073%. Во текот на оваа година растечки тренд имаше и MACEDO4 обврзницата, која достигна цена од 87.89 во споредба со почетокот на годината кога истата изнесуваше 64,615. Со тоа ефективната каматна стапка е намалена од 12,59% на 7,21%.

Заклучно со 30.09. 2009 година, хартиите од вредност кои се вреднуваа во портфолио до доспевање беа прекласифицирани во портфолио расположливо за продажба. Со тоа обврзниците за кои постои активен пазар или согласно Правилникот за проценка на средствата на пензиските Фондови може да се утврди нивната цена, се вреднуваат по нивната фер вредност.

Рекласификацијата на обврзниците во портфолио расположливо за продажба ќе обезбеди поголема флексибилност и можност за продажби на дел од портфолиото во услови на преголем раст на цените на обврзниците и можност за реализирање на капитални добивки кога за тоа ќе се создадат услови на пазарот.

Заради рекласификацијата на обврзниците, во наредните две години ниту една хартија од вредност на пензискиот Фонд не треба да се класифицира во портфолио до доспевање.

Со оваа прекласификација се намалува обемот на инструменти кои се вреднуваат по ефективна каматна стапка (континуирани државни обврзници и депозитите), а значително се зголемува учеството на инструментите кои се вреднуваат по фер вредност.

Во текот на годината втори по големина инвестиции се депозитите во Банките. Во текот на оваа година заради намалување на лимитите за инвестирање во депозити по банка, согласно Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски Фондови по банка, како и оценката за финансиските резултати и каматни стапки кои ги нудат банките, а од друга страна поволните услови за инвестирање во други инструменти, помал дел од средствата се инвестирани во долгорочни депозити во банки. Просечната ефективна каматна стапка на депозитите на крајот на 2009 година изнесува 9,06% за сите рокови, додека просечното време на доспевање изнесува 2,06 години.

Во текот на првата половина од годината, заради атрактивноста на каматните стапки дел од средствата

на Фондот беа инвестирани во краткорочни државни записи, чија каматна стапка во тој период се движеше околу 9%. Со опаѓањето на каматните стапки на државните записи во втората половина од годината, овој инструмент се вброи во групата неатрактивни инструменти за инвестирање.

Во првата половина од годината под влијание на сеуште нестабилизираната состојба на пазарите на капитал, помал дел од средствата беа инвестирани во акции на домашни и странски компании. Во текот на втората половина од годината под влијание на пооптимистичките предвидувања и стабилизирањето на глобалната економија, дел од средствата на Фондот беа пласирани во акции и удели на странски компании кои имаат силни фундаментални показатели и проценета потценета вредност на пазарот во периодот на инвестирање.

Поради воздржувањето од инвестирање на домашниот пазар, учеството на домашните акции во вкупното портфолио на Фондот на крајот на годината падна од 7,79% на 5,44%.

Поинтензивното инвестирање во акции на странски компании во овој период доведе до зголемување на нивното учество во нето вредноста на Фондот од 2,5% со што е исполнет минималниот лимит за учество на странски компании во портфолиото на Фондот согласно Стратегијата за инвестирање на средствата на задолжителниот пензиски Фонд.

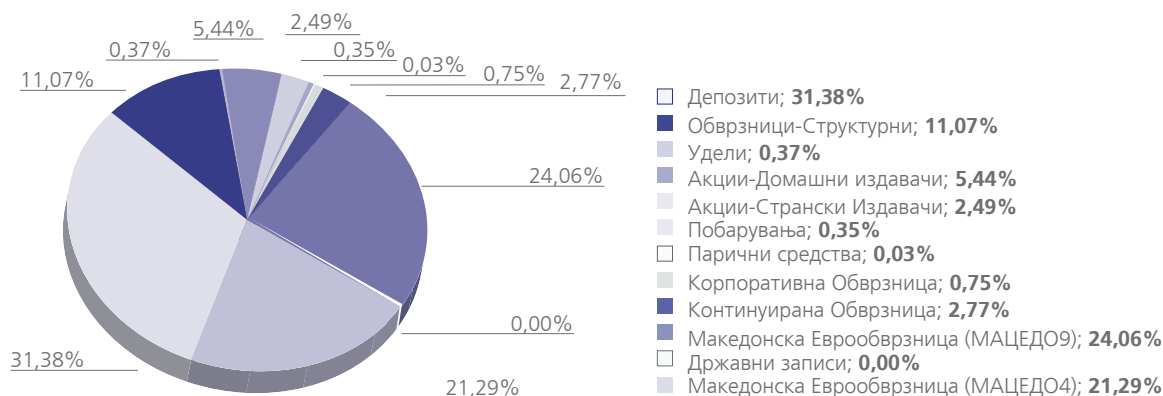
Во текот на оваа година, дел од средствата на Фондот, кои заради нарушување на одредени законски услови спаѓаат во групата на недозволен инструменти за инвестирање, беа продадени. Тоа се акциите на Жито Вардар А.Д., Метропол А.Д., и РЖ Услуги А.Д.

Ваквата стратегија за инвестирање на новите приливи и доспеаните средства во текот на 2009 година предизвикаа поголеми промени во структурата на портфолиото на Фондот.

На крајот на 2009 година структурата на средствата ја сочинуваат четири основни категории инструменти: обврзници, акции, депозити и удели во инвестициони фондови.

	31.12.2009 во МКД	31.12.2009 во ЕУР	% од вкупните средства
Парични средства	1.260.026,79	20.598,77	0,03%
Побарувања	13.842.505,04	226.295,65	0,35%
Акции - Странски Издавачи	99.842.225,48	1.632.209,02	2,49%
Акции - Домашни издавачи	217.667.819,20	3.558.408,03	5,44%
Удели	14.752.311,63	241.169,06	0,37%
Депозити	1.256.772.057,43	20.545.562,49	31,38%
Државни записи	0,00	0,00	0,00%
Обврзници - Структурни	443.397.443,15	7.248.609,50	11,07%
Македонска Еврообврзница(МАЦЕДО4)	852.531.474,56	13.937.084,76	21,29%
Македонска Еврообврзница(МАЦЕДО9)	963.503.681,99	15.751.245,41	24,06%
Континуирана Обврзница	111.071.687,66	1.815.786,95	2,77%
Корпоративна Обврзница	30.041.424,66	491.113,69	0,75%
Вкупно	4.004.682.657,58	65.468.083,33	100%

**Портфолио на ОЗПФ
НЛБ Пензиски Фонд на
31.12.2009 година**

На следната табела се дадени промените на структурата во текот на годината:

Тип на инструмент	31.12.2008	30.06.2009	31.12.2009
Парични средства	0.50%	0.56%	0.03%
Побарувања	1.10%	0.20%	0.35%
Акции - Странски издавачи	1.10%	1.21%	2.49%
Акции - Домашни издавачи	7.80%	6.63%	5.44%
Удели	0.10%	0.08%	0.37%
Депозити	38.60%	34.37%	31.38%
Државни записи	2.40%	8.40%	0.00%
Обврзници - Структурни	21.40%	16.23%	11.07%
Македонска Еврообврзница(МАЦЕДО4)	12.00%	24.25%	21.29%
Македонска Еврообврзница(МАЦЕДО9)	0.00%	0.00%	24.06%
Континуирана Обврзница	13.80%	7.62%	2.77%
Корпоративна Обврзница	1.30%	1.03%	0.75%
Вкупно	100.00%	100.00%	100.00%

Нето вредност на Фондот и движење на вредноста на сметководствената единица

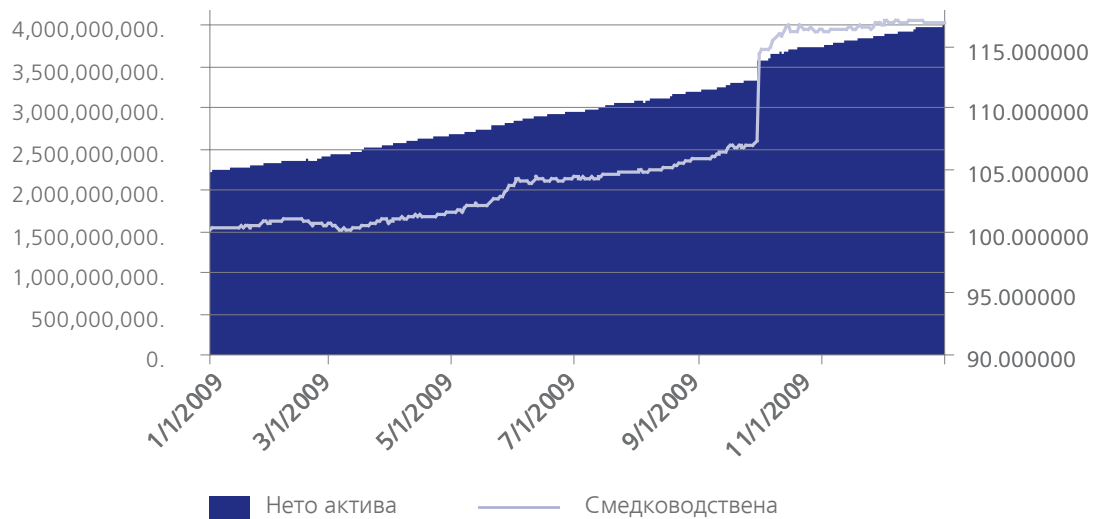
Нето вредноста на Фондот на ден 31.12.2009 годниа изнесува 4.002 милиони денари односно 65,42 милиони ЕУР.

Вредноста на сметководствената единица на 31.12.2009 година изнесува 116,874672. Во однос на почетокот на годината, кога сметководствената единица на Фондот изнесуваше 100,155213 портфолиото на Фондот има позитивен принос од 16,69% . Приносот на средствата на Фондот искажан на ниво на тригодишна стапка на принос изнесува 3,33%

Ваквото зголемување на приносот на Фондот се должи пред се на порастот на цените на македонските еврообврзници и превреднувањето на портфолиото, односно рекласификацијата на хартиите од вредност од портфолио до доспевање во портфолио расположиво за продажба, како и од порастот на цените на акциите и повисоките каматни стапки на депозитите.

Промените на нето вредноста на Фондот (НАВ) и вредноста на сметководствената единица (СЕ) се презентирани во графиконот што следува:

**Нето средства на
Фондот и вредност на СЕ
(01.01-31.12.2009)**

Резултати и показатели од работењето на доброволниот пензиски фонд НЛБ пензија плус

Остварени Приливи на средства во ОДПФ НЛБ Пензија Плус

Во текот на месец Јули, започна да функционира доброволниот пензиски Фонд, кога беа уплатени и првите средства на новите членови на Фондот. Вкупните бруто уплати во периодот од 15.07 до 31.12.2009 година изнесуваат 5.788 илјади МКД или 94,6 илјади ЕУР. Направени се вкупно 1.761 уплата, а просечниот износ по уплата во текот на периодот изнесува 3.286 МКД или 53,43 ЕУР. Динамиката на дневните приливи од уплатени придонеси во анализираниот период е прикажана во графикот и табелата што следуваат:

Приливи на средства во доброволниот пензиски фонд

Остварените приливи на средства во Фондот по месеци се дадени во следната табела:

Реден Број	Месец	Месечни приливи	Меесечни приливи во ЕУР	Број на уплати	Просечна вредност на уплата во МКД	Просечна вредност на уплата во ЕУР
	Месечни приливи	964.677,58	15.770,44	294	3.286,81	53,731
1	Јули, 2009	124.367,50	2.033,15	44	2.826,53	46,212
2	Август, 2009	196.119,00	3.206,13	34	5.768,21	94,303
3	Септември, 2009	182.455,00	2.982,75	58	3.145,78	51,434
4	Октомври, 2009	170.552,00	2.788,16	97	1.758,27	28,745
5	Ноември, 2009	1.178.293,00	19.262,60	689	1.710,15	27,966
6	Декември, 2009	3.936.279,00	64.349,83	839	4.691,63	76,70
Вкупно		5.788.065,50	94.622,62	1.761		

Бруто приливите на средства од уплатени придонеси во однос на планот за 2009 година се повисоки од планираните заради поголемиот број на членови во Фондот и повисоката уплата по член во текот на годината. Заради поволната ситуација при уплатите од придонеси, повисок е и износот на влезна провизија за Друштвото. На крајот на годината, нето средствата на Фондот се повисоки

од планираните заради повисоките уплатени придонеси како и заради остварената добивка. Управувачката провизија за Друштвото е пониска во однос на планираното заради нерамномерните уплати по месеци што е различно од планираното.

Опис	План 31.12.2009		Остварување во однос на Планот		Индекс
	во 000 МКД	во 000 ЕУР	во 000 МКД	во 000 ЕУР	
Приливи на средства од уплатени придонеси 01.01.2009 - 31.12.2009	3.967,96	64,87	5.788,07	94,62	1,46
Надоместок од придонеси 01.01 - 31.12.2009	188,48	3,08	251,14	4,11	1,33
Надоместок за управување со средствата 01.01 - 31.12.2009	11,01	0,18	7,36	0,12	0,67
Нето вредност на средствата на Фондот 31.12.2009	3.818,93	62,43	5.559,92	90,89	1,46

Инвестициско портфолио

Инвестирањето на средствата на пензискиот фонд во изминатиот период пред се зависеше од вкупниот обем на средства. Заради различниот третман на трансакциските трошоци во зависност од типот на портфолио во кои се инвестирани средствата како и заради намалување на пазарниот ризик во почетниот период од функционирањето на фондот, најголем дел од средствата беа инвестирани во депозити и обврзници. Со зголемувањето на сметководствената единица и обемот на расположливи средства за инвестирање се пристапи кон инвестирање и во акции на домашни компании. Вкупниот обем на средства за инвестирање изнесуваше 5.578 илјади МКД, односно 91,19 илјади ЕУР, што претставува збир на сите нето придонеси во Фондот и доспевања на камати во текот на годината.

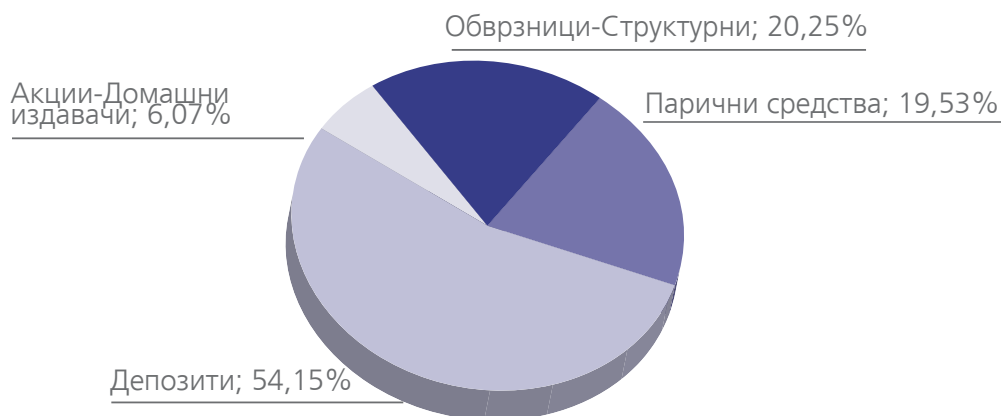
Под влијание на ниската понуда на структурни обврзници (денационализација и девизно штедење) на Македонската Берза, помал дел од средствата се инвестирани во тој тип на инструмент. Најголем дел од средствата расположливи за инвестирање или 54,15% се алоцирани во депозити по банки, заради повисоките каматни стапки што банките ги нудат за овој тип на инструмент.

Во текот на месеците ноември и декември 6,07% од средствата на Фондот беа инвестирани во акции на домашниот пазар на хартии од вредност. Компаниите кои беа избрани за инвестирање имаа силни фундаментални показатели и проценета потцената вредност на пазарот во периодот на инвестирање.

Ваквата стратегија за инвестирање на новите приливи и доспеаните средства во текот на 2009 година предизвикаа поголеми промени во структурата на портфолиото на Фондот. На крајот на 2009 година структурата на средствата на Фондот ја сочинуваат три основни категории инструменти: обврзници, акции и депозити.

	31.12.2009 во МКД	31.12.2009 во ЕУР	% од вкупните средства
Парични средства	1.095.907,02	17.915,76	19,53%
Побарувања	0,00	0,00	0,00%
Акции - Странски издавачи	0,00	0,00	0,00%
Акции - Домашни издавачи	340.792,70	5.571,24	6,07%
Удели	0,00	0,00	0,00%
Депозити	3.038.934,56	49.680,15	54,15%
Државни записи	0,00	0,00	0,00%
Обврзници - Структурни	1.136.376,23	18.577,35	20,25%
Македонска Еврообврзница(МАЦЕДО4)	0,00	0,00	0,00%
Македонска Еврообврзница(МАЦЕДО9)	0,00	0,00	0,00%
Континуирана Обврзница	0,00	0,00	0,00%
Корпоративна Обврзница	0,00	0,00	0,00%
Вкупно	5.612.010,51	91.744,49	100,00%

Портфолио на ОДПФ НЛБ Пензија Плус на ден 31.12.2009

Нето вредност на Фондот и движење на вредноста на сметководствената единица

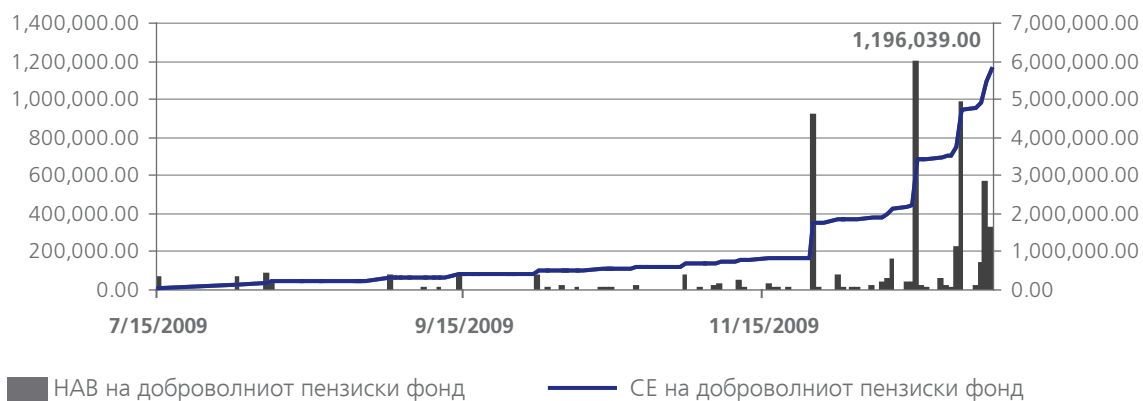
Нето вредноста на Фондот на ден 31.12.2009 година изнесува 5.560 илјади денари односно 90,89 илјади ЕУР.

Вредноста на сметководствената единица на 31.12.2009 година изнесува 103,061825. Во однос на почетокот на функционирањето на Фондот, кога сметководствената единица изнесуваше 100,00 МКД, портфолиото на Фондот има позитивен принос од 3,06%. Годишната стапка на принос изнесува 6,59%.

Зголемување на приносот на Фондот се должи пред се на пресметаните камати од обврзниците и депозитите во портфолиото на Фондот.

Промените на нето вредноста на Фондот (НАВ) и вредноста на сметководствената единица (СЕ) се презентирани во графиконот што следува:

Движење на НАВ и СЕ на доброволниот пензиски фонд (15.07-31.12.2009)

Управување со ризици

Управувањето со ризиците подразбира идентификување, мерење или оценка, следење, контрола или намалување на ризиците.

Специфичностите во управувањето со ризиците кај ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ Пензија Плус произлегуваат од основната карактеристика на Фондовите кои функционираат со дефинирани придонеси. Стратегијата на Фондовите на долг рок е утврдена во насока на максимизирање на приносот во услови на прифатливо ниво на ризик.

Ризици на кои е изложено работењето на Фондовите

Ризик на земја

Ризикот на земја претставува веројатност од промена на одредени внатрешни, надворешни и економски политики кои се спроведувале во минат период и кои можат да предизвикаат негативни последици врз сегашната и идната политичка и макроекономска состојба на земјата.

Вкупниот ризик на државата се состои од политички ризик, кредитен ризик, девизен ризик и трансфер на ризикот. Ризични настани кои можат да се случат и кои можат да го зголемат вкупниот ризик на земјата се следните: пад на бруто домашниот производ на земјата, рецесивна состојба на економијата, преголема задолженост на државата, воена состојба, природни катастрофи и сл.

Негативните последици по инвестициите во одредена земја од настанување на одреден ризичен настан можат да се рефлектираат преку пад на цените на инвестициите, депресијација на одредена валута, неможност за наплата на побарувања од дадената земја и др.

Пазарен ризик

Средствата на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус, во согласност со инвестиционата стратегија се инвестираат во различни инструменти чија вредност е подложна на дневни пазарни промени. Промената на вредноста на инструментите во кои се инвестирани средствата на Фондовите може да доведе до незадоволителен раст или опаѓање на вкупните средства како последица на четири клучни пазарни ризици:

- Промена на пазарните цени на хартиите од вредност;
- Промена на каматните стапки на инструментите со променлива каматна стапка;
- Промена на девизните курсеви и
- Промена на ликвидноста на пазарот и хартијата од вредност;

Промената на пазарните цени на сопственичките хартии од вредност и другите хартии во портфолиото за тргување и портфолиото расположиво за продажба, влијаат на вредноста на средствата на Фондовите, а со тоа и на вредноста на вкупното портфолио и пресметаната вредност на сметководствената единица и годишната стапка на принос како основни показатели за перформансите на Фондовите.

Ризикот од промена на каматните стапки кај должничките инструменти се манифестира како неможност за одржување на просечното ниво на принос кај овој вид на инструменти што би резултирало со намалени приноси од камати и од тие причини отстапување од очекуваната стапка на принос на Фондовите. Ризикот од промена на каматните стапки се манифестира и како неможност за реинвестирање на достасаните должнички инструменти во нови инструменти од ист или сличен

вид со принос адекватен на очекувањата.

Ризикот од промената на девизните курсеви се манифестира како ризик од неочекувано влијание на промената на девизните курсеви и вреднувањето на валутните позиции во средствата на Фондовите и по тој основ промени на вредноста на сметководствената единица и приносот на Фондовите.

Ризикот од промена на ликвидноста на пазарот воопшто и промена на ликвидноста на одделна хартија од вредност се манифестира преку неможноста да се купат или да се продадат сопственички и должнички инструменти, а да не се предизвика значителна промена на нивната цена, која би предизвикала поголеми загуби на вкупното портфолио, односно пад на вредноста на сметководствената единица на Фондовите.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува веројатност дека издавачот на должничките инструменти и депозитите нема да биде во можност целосно или делумно да ги измири обврските во роковите на достасување. За да се избегне, односно минимизира кредитниот ризик, со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и со Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови се пропишани високи критериуми за издавачите, при што како главен емитент се појавува државата и банките кои ги задоволуваат пропишаните критериуми за ниво на сопствени средства, адекватност на капиталот и имаат извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи во кој не е изразено воздржување од мислење или неповолно мислење.

Кредитниот ризик кај инвестирањето во странство се минимизира со утврдените високи критериуми за долгорочен кредитен рејтинг на земјата во која се инвестира и рејтинг на должничките хартии од вредност препорачлив за инвестирање.

Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик претставува веројатност од случување на негативни настани кои ќе доведат до неможност Фондовите да ги исполнува достасаните обврски.

Краткорочната, оперативна ликвидност се следи и управува дневно врз основа на планови на приливи и одливи на средства, по разни основи. Друштвото може да се задолжува во име и за сметка на Фондовите исклучиво заради интервенции во обезбедување на ликвидноста во законски, односно подзаконски утврдените рамки.

Ризик од промена на законската регулатива

Овој ризик се манифестира како веројатност да се случи промена во законската регулатива која би имала неповолно влијание на активностите и приносот на Фондовите. Овој ризик е системски и вон можностите за контрола и управување од страна на Друштвото.

Методи на мерење, оценка и управување со ризиците на Фонодовите

Методи на мерење, оценка и управување со ризикот на земја

Економскиот ризик на државите во кои се инвестираат средствата на Фондовите се одредува квантитативно и се превзема од рејтинг агенции кои вршат оценка на ризичноста. Средствата на Фондовите можат да се инвестираат само во инструменти на издавачи од земји кои ги задоволуваат критериумите за долгорочен кредитен рејтинг за долг во странска валута согласно Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови.

За оценка на политичкиот ризик на земјата не постојат квантитативни показатели и истиот се оценува врз основа на информациите за политичката ситуација кои се објавуваат за одредена земја.

Методи на мерење, оценка и управување со пазарен ризик

Методите за мерење, оценка и управување со пазарните ризици подетално се утврдуваат во Процедурата за мерење, контрола и управување со пазарните ризици на кои се изложени задолжителниот и доброволниот пензиски фонд со кои управува Друштвото.

Процедурата со која се мери и оценува пазарниот ризик ги опфаќа следните квалитативни и квантитативни начини на мерење, оценување и управување со пазарниот ризик:

- Мерење, оценка и управување со пазарниот ризик карактеристичен за портфолиото на Фондовите преку примена на ВАР (Value-at-Risk) модел. Друштвото во Процедурата за мерење, оценка и управување со пазарните ризици утврдува максимален степен на толеранција на ВАР, пресметана со примена на ВАР метод, како максимална вредност на загуба во случај на остварување на пазарен ризик, која Фондовите може да ја дозволат при остварување на целите за максимизирање на приносите од своите инвестиции.
- Пресметка, следење и контрола на БЕТА коефициент на ризичност на портфолиото на Фондовите и на неговите делови во однос на утврден пазарен benchmark (МБИ10) или во однос на пондериран индекс составен од МБИ10 и MSCI World Index пондериран според соодветното учество на акциите во домашни и странски компании. БЕТА коефициентот е израз на степенот на прифатен пазарен ризик над системскиот кој е карактеристичен пред се за варијабилниот дел од портфолиото на ОЗПФ НЛБ Пензиски Фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус и кој зависи од неговата микро структурираност. Друштвото во, утврдува максимална толеранција на ризичност мерена преку БЕТА коефициентот, на варијабилниот дел од портфолиото.
- Мерењето и контролата на ризичниот профил на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус, кој зависи пред се од процентуалната изложеност во класи на средства кои се карактеризираат со поголем степен на ризик - друштвото утврдува максимална толеранција за ризик поединечно за секој Фонд
- Мерење, оценка и управување со пазарните ризици преку модели на тестирање на остварување на ризични сценарија, т.е. на испитување на ефектите на дефинирано ризично сценарио врз проектираната вредност на имотот на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус, односно вредноста на сметководствената единица и изведената стапка на принос. Тестирањето на перформансите на Фондовите со дефинирани ризични сценарија се врши во рамките на Планот за инвестирање на средствата на Фондовите, најмалку два пати годишно и по проценка за постоење индикатори за поголеми пореметувања на пазарите во делот на движењето на цените, каматите и девизните курсеви.

Методи на мерење, оценка и управување со кредитниот ризик

Заради високите критериуми за кредитниот рејтинг на државите и инструментите во кои е дозволено инвестирањето на средствата на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус, во оваа фаза не се утврдуваат посебни методи за мерење на кредитниот ризик кај должничките инструменти издадени од или гарантирани од Државата или НБРМ или државите или централните банки на земји членки на ЕУ и земји членки на ОЕЦД.

Мерењето на кредитниот ризик на банките во кои Друштвото во име и за сметка на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус вложува средства во депозити и должнички хартии од вредност се врши со периодични анализи на показателите од ревидираните финансиски извештаи и анализа на општите движења во банкарскиот сектор во Државата. Кредитниот ризик се ограничува со диверзифицирање на портфолиото на инструменти во банкарскиот сектор преку утврдување на лимити за максимална изложеност во одделна банка во однос на вкупните средства на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус и максимална изложеност во одделна банка во однос на вкупното портфолио на депозити и други должнички инструменти на банките во кои се инвестирани средства на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија Плус.

Доколку некои од издавачите не се предмет на анализа и следење од страна на глобално признатите рејтинг агенции, Друштвото прави мерење и контрола на показателите кои упатуваат на можноста за

остварување на ризик на неисполнување на должничките обврски на издавачот, кои што се изведени од финансиските извештаи на издавачот (Показатели на ликвидност и солвентност, Алтманов коефициент и сл.) и клучните корпоративни настани поврзани со издавачот.

Методи на мерење, оценка и управување со ликвидносниот ризик

Во оваа фаза Друштвото користи модел за следење и оценка на оперативната ликвидност на Фондовите, со намена тековно управување со ликвидноста во период не подолг од еден месец, во континуитет. При оперативното планирање на ликвидноста се прават проценки за ризикот од неостварување на одредени очекувања за приливи што може да предизвика неисполнување на одредени обврски и се утврдуваат алтернативните опции за обезбедување на ликвидноста, задолжување со кредит за ликвидност од Друштвото или од банкарска институција.

Мерење, оценка и управување со ризици- ОЗПФ НЛБ Пензиски Фонд

Ризичниот профил на фондот го определува учеството на повисоко рангираната класа на инвестиции според својата ризичност - акции во вкупниот имот на фондот. Друштвото според Ризичниот профил диференцира три степени на ризичност.

- **Минимална ризичност** - во кој учеството на акциите во вкупниот имот на фондот се движи во рангот од 0% до 10%
- **Ниска ризичност** - во кој учеството на акциите во вкупниот имот на фондот се движи во рангот од 10% до 20%
- **Средна ризичност** - во кој учеството на акциите во вкупниот имот на фондот се движи во рангот од 20% до 50%.

Друштвото утврдува целен (таргет) профил на ниска ризичност како дел од основните цели на инвестирањето на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд. Друштвото во периоди на поволни состојби на пазарите може привремено да одржува и профил на средна ризичност, со строго почитување на лимитите за максимално дозволено вложување во определени видови на ризични инструменти - акции, утврдени понатаму во Стратегијата во делот за целната структура на портфолио на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд.

Мерење, оценка и управување со ризици- ОДПФ НЛБ Пензија Плус

Друштвото утврдува профил на средна ризичност како дел од основните цели на инвестициите на ОЗПФ НЛБ Пензиски Фонд.

Ризичниот профил на Фондот го определува учеството на повисоко рангираната класа на инвестиции според својата ризичност- акции во вкупниот имот на фондот. Друштвото според Ризичниот профил диференцира три степени на ризичност.

- **Минимална ризичност** - во кој учеството на акциите во вкупниот имот на фондот се движи во рангот од 0% до 10%
- **Ниска ризичност** - во кој учеството на акциите во вкупниот имот на фондот се движи во рангот од 10% до 20%
- **Средна ризичност** - во кој учеството на акциите во вкупниот имот на фондот се движи во рангот од 20% до 50%.

Знам зошто.

Човечки ресурси

Човечки ресурси и организација на работа

Организациона поставеност

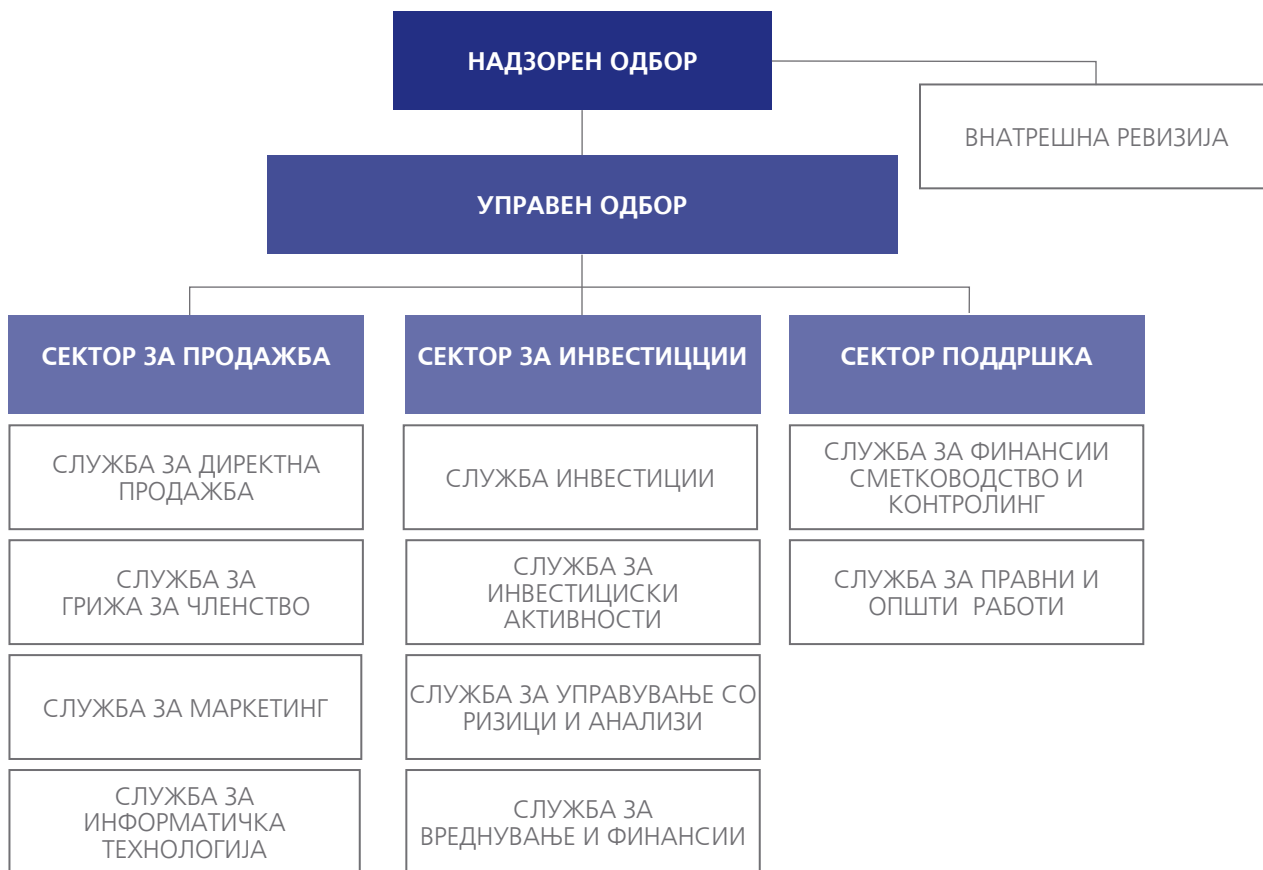
Во текот на 2009 година, организационата структура на Друштвото имаше 1 (една) промена во согласност со измената и дополнувањето на Правилникот за организациона структура на Друштвото.

Организационата поставеност на Друштвото е предмет на континуирана проценка на Управниот одбор кој го следи работењето и донесува одлуки за реорганизирање во зависност од оперативните потреби.

Организационата структура на Друштвото ги опфаќа следните сектори:

- Сектор за внатрешна ревизија
- Сектор за продажба
- Сектор за инвестиции
- Сектор за поддршка

Организациона шема

Кадровски прашања

Паралелно со градењето на организационата структура на Друштвото, Друштвото донесува одлуки за кадровски решенија.

Во 2009 година Друштвото имаше 29 вработени, од кои 27 се со висока стручна спрема.

Од вработените, четири вработени имаат лиценца за работа со хартии од вредност, 12 вработени имаат лиценца да вршат маркетинг на пензиски фондови, двајца вработени имаат лиценца за инвестициони советници, еден вработен со лиценца за овластен ревизор

Друштвото го раководеа Прв, Втор и Трет генерален директор, а од 05.06.2009 година носат називи Претседател, Заменик претседател и Член на Управен одбор со дефинирани надлежности, како и тројца Директори на Сектори.

Систем на менторство

Систем на менторство и приправнички испити- за успешно воведување на нововработените кадри во Друштвото, за секој нововработен се одредува ментор кој се грижи за неговиот приправнички односно пробен период на работа. Системот на приправнички испит опфаќа стручен дел фокусиран на знаењето поврзано со конкретно работно место, работна задача со која се анализира еден работен процес, и општ дел кој се однесува на законска регулатива, процедури, политики и други акти на Друштвото. На овој начин се овозможува заокружување на периодот на воведување на приправниците во работењето на Друштвото.

Едукација на вработените

Во текот на 2009 година Друштвото овозможи да се реализираат повеќе активности кои беа насочени кон усовршување на знаењето на работниците.

Направени се повеќе посети на НЛБ дд Љубљана и Скупна покојнинска дружба заради размена на искуства и знаења од областа на доброволното пензиско осигурување. Исто така вработените беа присутни на советувања за сметководство, информатичката технологија, COGNOS и внатрешната ревизија.

Вработените активно следеа и присуствуваа на семинари организирани од страна на Групацјата на НЛБ и други семинари и советувања од различни области за потребите на работењето на Друштвото.

Вработените беа присутни на меѓународни конференции и семинари:

- FIAP: меѓународен семинар „Investments and payouts in funding pension systems,,
- EFRP: меѓународна конференција „pension systems in the Central and Eastern European countries,,
- BASPSC: меѓународна конференција „ Implementation and prospects in pension systems of the Central and Eastern European countries,,
- Регионална финансиска конференција: Regional finance and investment conference for SouthEast European countries,,
- Конференција за Стратегија за раст во услови на економска криза

Вработените учествуваа на настани организирани од страна на:

- Стопанска комора на Македонија и тоа: „Продажба, проценки на капитал“, „Совет на страни инвеститори во Македонија“.

- Македонска берза на хартии од вредност- 10 годишна конференција

Учествување на повеќе семинари за сметководство, даноци и законски промени, како и за водење на работењето со нови мерки за 2010.

- ПроАгенс- Агенција за економско правна поддршка и процена-семинари за сметководство и правни работи и даноци.

Друштвото учествуваше во формирање на Деловен клуб за Македонско-словенечка соработка и на повеќе настани организирани во Клуб на пратеници во Р.Македонија.

Деловен простор

Друштвото, на почетокот во 2009 година се пресели на ул. Водњанска бр. 1 Скопје, во новата деловна зграда на НЛБ Групација во Р.Македонија.

Законска регулатива

Во текот на 2009 година беа донесени измени на законски акти од значење за работењето на Друштвото и тоа:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (Сл. весник бр.48/2009), со што се овозможи Друштвото да започне активности за промена на чуварот на имот на пензиските фондови со кои управува и
- Одлука за издавање дозвола за вршење на дејност управување со доброволни пензиски фондови и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд (Сл.весник бр.52 од 21.04.2009 год.) и Одлука за полноважност на условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд (Сл.весник бр.69 од 04.06.2009 год), со што се овозможи Друштвото да почне со активности на управување со доброволен пензиски фонд.

Судски постапки

Во текот на 2009 година, од двете судски постапки против Друштвото, едната е успешно завршена во корист на Друштвото, а за втората е поднесен вонреден правен лек.

Информатичка технологија

Остварени се повеќе активности од аспект на проширување и одржување на информатичката инфраструктура, системски прилагодувања и имплементирање на нови софтверски решенија, што овозможува изградба и одржувањена ефективен и ефикасен информационален систем.

Како дел од преселбата на Друштвото во новата зграда на НЛБ Групацијата, Друштвото ивистриаше во нова мрежна инфраструктура и имплементација на ИП телефонија, со што се овозможи користење на ИП централата на НЛБ Тутунска Банка.

Во текот на 2009 година беа направени инвестиции во делот на унапредување и надградба на информатичката технологија, како и воведување на нови решенија за поддршка на новите продукти на Друштвото. Започната е реализација на проектите:

- набавка и прилагодување на софтвер за управување со доброволни пензиски фондови invest2
- изработка на нов софтвер за договори кој овозможува повисок автоматизација на обработката на договорите за членство кај задолжителниот пензиски фонд и автоматска контрола на коректноста

Усвоена е методологија и план за континуитет во работењето според инструкциите на НЛБ Љубљана за небанкарски членки за 2010.

Внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија во НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје е организирана како независен организационен дел, функционално и организациски издвоен од останатите делови на Друштвото, непосредно одговорен за својата работа на Надзорниот одбор.

Основната цел на работењето на внатрешната ревизија е преку своите прегледи да обезбеди превентивна, целосна и континуирана контрола на работењето на Друштвото и Фондовите, да даде разумно уверување на Управниот и Надзорниот одбор дека Друштвото и Фондовите работат согласно законските, подзаконските и интерните акти, дека сметководствената евиденција и финансиските извештаи се точни и потполни, дека воспоставениот систем на внатрешни контроли и управувањето со ризиците адекватно и ефикасно делуваат.

Во текот на 2009г. Секторот за внатрешна ревизија изврши вкупно 5 планирани редовни ревизиски прегледи. Вонредни прегледи немаше. За наодите од извршените прегледи, Секторот за внатрешна ревизија доставуваше конечни ревизорски извештаи до УО и НО на Друштвото во кои укажуваше на можните ризици, препорачуваше мерки за отстранување на одредени пропусти и неправилности, како и даваше предлози за одредени подобрувања на работните процеси и контролните системи.

Секторот за внатрешна ревизија квартално го следеше статусот на реализација на сите препораки дадени во своите прегледи, во записниците на Регулаторот и Писмото на екстерниот ревизор до Раководството и за тоа редовно ги известуваше НО, УО на Друштвото и Центарот за внатрешна ревизија во НЛБ дд. Љубљана.

Со ревизорските прегледи во 2009г беа опфатени следните сегменти од работењето:

- Продажна функција на Друштвото
- Инвестирање на средствата на Задолжителниот Фонд
- Усогласеност на работењето на Друштвото со законодавството
- Управување со ризиците во Фондот и Друштвото
- Доброволно пензиско осигурување

Знач Зошто.

Финансиски Извештаи

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на
31 декември 2009 со независен извештај на ревизорот

Извештај на независниот ревизор

До собранието на акционерите на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје, кои што го вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2009 година, како и билансот на успех, извештајот за промени во капиталот и извештајот за парични текови за годината којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со законските регулативи кои се применуваат во Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки коишто се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

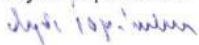
Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие

проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

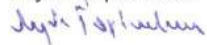
Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје заклучно со 31 декември 2009 година, како и на неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со законските регулативи кои се применуваат во Република Македонија.

Управител
Љубе Ѓорѓиевски

Скопје,
4 мај 2010

Овластен ревизор
Љубе Ѓорѓиевски

Биланс на успех

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

Година завршена на 31 декември			
	Белешка	2009	2008
Приходи од управување со фондови		108.774	91.420
Приходи од надоместок од придонеси		90.636	80.506
Приходи од надоместок од управување		18.134	10.912
Приходи од надоместок за премин		4	2
Расходи од управување со фондови		(41.269)	(36.148)
Расходи за МАПАС		(13.646)	(11.550)
Расходи за чувар на имот		(5.133)	(4.616)
Расходи за ПИОМ		(6.817)	(5.801)
Трошоци за трансакции		(866)	(602)
Трошоци за маркетинг		(7.342)	(5.093)
Трошоци за агенти		(7.314)	(8.260)
Останати трошоци од управување со фондови		(151)	(226)
Добивка од управување со фондови		67.505	55.272
Приходи од камати на вложувања во депозити	5	8.667	5.926
Приходи од вложувања во хартии од вредност	6	1.691	2.600
Останати приходи	7	1.736	2.546
Материјални трошоци	8	(17.379)	(8.267)
Трошоци за вработени	9	(31.490)	(23.556)
Амортизација		(3.988)	(3.495)
Останати нематеријални расходи	10	(4.991)	(6.863)
Бруто добивка		21.751	24.163
Данок од добивка	11	(201)	(1.311)
Нето добивка за годината		21.550	22.852

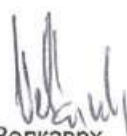
Биланс на состојба

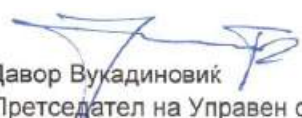
Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

Година завршена на 31 декември			
	Белешка	2009	2008
АКТИВА			
Парични средства и парични еквиваленти	12	4.493	2.396
Краткорочни депозити	13	3.011	-
Долгорочни депозити	14	104.353	86.169
Долгорочни хартии од вредност	15	16.646	24.001
Материјални вложувања	16	4.092	3.311
Нематеријални вложувања	17	6.823	5.114
Останати финансиски средства	18	1.976	1.088
Останати средства	19	1.379	409
Вкупна актива		142.773	122.488
ОБВРСКИ			
Останати обврски	20	10.167	10.290
Обврски за данок од добивка		59	949
Одложени даноци	21	7	32
Вкупно обврски		10.233	11.271
КАПИТАЛ			
Акционерски капитал		122.615	122.615
Ревалоризациони резерви		60	287
Акумулирана добивка/загуба		9.865	(11.685)
Вкупно капитал		132.540	111.217
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		142.773	122.488

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 49 до 77 се одобрени од Управниот Одбор на 29 април 2010 година и беа потпишани во нивно име од:

Максимилјан Жвеглич
Член на Управен одбор

Петер Велкаврх
Заменик претседател на
Управен одбор

Давор Вукадиновиќ
Претседател на Управен одбор

Извештај за промени во капиталот

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

	Акционерски капитал	Ревалоризациона резерва	Акумулирана Загуба/ Добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2008	122.615	411	(34.525)	88.501
Нето добивка за годината	-	-	22.852	22.852
Нето (загуби) од вреднување на средства расположливи за продажба намалени за данок	-	(124)	-	(124)
Останато		-	(12)	(12)
Состојба на 31 декември 2008	122.615	287	(11.685)	111.217
Нето добивка за годината	-	-	21.550	21.550
Нето (загуби) од вреднување на средства расположливи за продажба намалени за данок	-	(227)	-	(227)
Состојба на 31 декември 2009	122.615	60	9.865	132.540

Акционерскиот капитал на Друштвото на 31 декември 2009 и 31 декември 2008 година се состои од 20.000 обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува ЕУР 100 искажана во денарска противвредност по среден курс на Народна банка на Република Македонија на денот на издавањето на одобрението за работа на Друштвото.

Акциите носат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото. Секоја акција на имателот му обезбедува право на еден глас.

Извештај за паричниот тек

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

	Белешка	2009	2008
Паричен тек од основната дејност			
Нето добивка за годината		21.550	22.852
Корегирана за:			
Амортизација на материјални и нематеријални вложувања	16,17	3.988	3.452
Расходувани материјални вложувања	16	1	37
Расходувани нематеријални вложувања	17	16	-
Приходи од камата	5,6	(10.358)	(8.526)
Данок од добивка	11	201	1.311
		15.398	19.126
Промени во останати средства		(1.858)	300
Промени во останати обврски		(123)	115
		13.417	19.541
Наплатени камати		9.383	6.729
Платен данок од добивка		(1.091)	(858)
Нето паричен тек од основна дејност		21.709	25.412
Паричен тек од инвестиционата дејност			
Набавка на материјални вложувања		(3.220)	(835)
Набавка на нематеријални вложувања		(2.641)	(593)
Отуѓување на материјални вложувања		60	221
Отуѓување на нематеријални вложувања		29	70
Наплатени државни записи		-	8.449
Вложувања во депозити во банки		(21.195)	(49.600)
Наплатени долгорочни хартии од вредност расположливи за продажба		7.355	17.894
Нето паричен тек од инвестиционата дејност		(19.612)	(24.394)
Нето зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		2.097	1.018
Парични средства и парични еквиваленти на почетокот на периодот		2.396	1.378
Парични средства и парични еквиваленти на крајот на периодот	12	4.493	2.396

Белешки кон финансиски извештаи

1. Општи информации

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) претставува акционерско друштво основано на 17 мај 2005 година со седиште во Република Македонија. Друштвото е основано по Одобрение од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) со број 01-01 од 04 април 2005 година.

Основачи на Друштвото се Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана со учество од 51% и НЛБ Тутунска Банка АД Скопје со учество од 49% во вкупниот основачки капитал на Друштвото. Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е краен сопственик на Друштвото.

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје има единствена дејност на управување со Отворен задолжителен пензиски фонд - НЛБ Пензиски фонд и Отворен доброволен пензиски фонд - НЛБ Пензија плус, нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со фондовите.

Отворениот доброволен пензиски фонд - НЛБ Пензија плус е основан на 05.06.2009 година.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Водњанска бр.1
1000 Скопје
Република Македонија

Вработени

На 31 декември 2009 година Друштвото има 29 вработени (31 декември 2008: 26 вработени).

Менаџерски тим

Давор Вукадиновиќ	Претседател на Управен одбор
Петер Велкаврх	Заменик претседател на Управен одбор
Максимилјан Жвеглич	Член на Управен одбор
Мира Шекутковска	Директор на деловен сектор за управување со инвестициско портфолио
Петар Талески	Директор на деловен сектор за продажба
Сузана Несторова	Директор на сектор за интерна ревизија

2. Сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст и истите се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

Основа за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје се изготвени во согласност со: Законот за Трговски Друштва, Законот за хартии од вредност, Правилникот за водење сметководство, Правилникот за содржината на

одделни сметки во сметковниот план и подзаконските акти донесени од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС). Износите во финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари (МКД).

А Трансакции со странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на Извештајот за финансиска положба.

Добивките/загубите од курсни разлики се признаваат како приход/расход во Билансот на успех во периодот кога се појавиле.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (EUR). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2009 и 2008 година беа како што следи:

Девизен курс:	31 Декември 2009	31 Декември 2008
	МКД	МКД
ЕУР	61.17	61.41

Б Нетирање на финансиски инструменти

Средствата и обврските, приходите и расходите се пребиваат единствено во случај кога пребивањето се бара и дозволува со некој стандард.

В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Друштвото остварува приходи од управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд по следните основи:

Надоместок од придонеси кој се пресметува како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална сметка и секоја индивидуална потсметка на посебната сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на задолжителниот фонд, односно % од уплатените придонеси на секоја индивидуална и професионална сметка доброволниот фонд, на денот кога пристигнуваат паричните средства.

Надоместокот од придонеси, уплатени во задолжителниот пензиски фонд, заклучно со месец април 2009 година изнесуваше 6,9%, а почнувајќи од месец мај 2009 изнесува 6,5% (2008: 7,9% заклучно со месец јануари 2008, односно 6,9% до крајот на 2008 година).

Надоместокот од придонеси, уплатени во доброволниот пензиски фонд изнесува 5,25%. Надоместокот од придонеси кај професионалните шеми се уредува со Договор помеѓу Друштвото и осигурителот.

Надоместок за управување кој се пресметува како % од нето средствата на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд на крајот на секој месец со добивање на пресметка.

Надоместокот за управување со задолжителен пензиски фонд изнесува 0,05% (2008: 0,05%) од вредноста на нето средствата на задолжителниот фонд, додека надоместокот за управување со доброволен пензиски фонд изнесува 0,15% од вредноста на нето средствата на доброволниот фонд.

Надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг задолжителен пензиски фонд
Број на денови ≤ 720	15 евра
Број на денови > 720	Не се плаќа надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг доброволен пензиски фонд
Број на денови ≤ 360	10 евра
Број на денови > 360	Не се плаќа надоместок за премин

Бројот на денови се пресметува согласно законската регулатива.

Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Расходи за МАПАС

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (понатаму во текстот "МАПАС") во износ од 1% од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, управувани од страна на Друштвото во претходниот месец (2008:1%).

Расходи за чувар на имот

Чувар на средствата на задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото, почнувајќи од 19 ноември 2009 е Комерцијална Банка АД Скопје (до 19 ноември 2009: Народна Банка на Република Македонија - „НБРМ,,). Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на задолжителниот пензиски фонд и изнесува 0,084%, од вкупната вредност на имотот на задолжителниот пензиски фонд до висина од 100.000.000,00 ЕУР. Надоместокот за НБРМ изнесуваше 0,4% од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот пензиски фонд, управуван од страна на Друштвото во претходниот месец (2008: 0,4%).

Чувар на средствата на доброволниот пензиски фонд е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на доброволниот пензиски фонд и изнесува 0,25% од вкупната вредност на имотот на доброволниот пензиски фонд до висина од 50.000.000,00 ЕУР.

Расходи за ПИОМ

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија, како процент од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото во претходниот месец. Надоместокот за Фондот за пензиско и инвалидско осигурување одобрен од Владата на Република Македонија изнесува 0,5% од уплатените придонеси во задолжителниот фонд (2008: 0,5%).

Трошоци за трансакции

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Оваа позиција во најголема мера ја сочинуваат трошоците за суб чуварот на средствата на задолжителниот фонд – депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот пензискиот фонд.

Трошоци за маркетинг

Трошоците за маркетинг се трошоци поврзани со активности чија цел е зачленување или премин на членови од еден во друг пензиски фонд, рекламирање на карактеристиките на системот на капитално финансирано пензиско осигурување и особено на пензиското друштво. Трошоците за маркетинг исто така опфаќаат и трошоци направени со цел обезбедување услуга и информација или објективно и навремено обезбедување податок поврзан со работењето на пензиското друштво, на сегашни или идни членови на задолжителниот односно доброволниот пензискиот фонд, како и трошоците поврзани со известувањата кои се доставуваат до членовите на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд. Овие расходи се признаваат и евидентираат врз основа на стварно настанати трошоци.

Трошоци за агенти

Друштвото има овластени агенти – лица ангажирани по договор за дело чија активност е насочена кон привлекување на нови членови во задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд. Трошоците за агенти опфаќаат трошоци направени за организирање и полагање на испит за стекнување на својство на агент, за упис во регистарот на агенти, за издавање и продолжување на дозволата на агент, надоместоци за склучени договори, трошоци за едукација на агентската мрежа и сл. Вреднувањето на агентската провизија се врши согласно Тарифникот за провизионирање на Друштвото, на месечна основа.

Останати трошоци за управување со задолжителен и доброволен фонд

Овие трошоци ги опфаќаат трошоците за внес, корекција и поништување на договор за членство во Регистарот на членови, поднесоци и жалби до МАПАС како и трошоците за спроведување на постапка за давање согласности од страна на МАПАС.

Д Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите по основ на камата се пресметани на сите каматоносни побарувања и обврски врз основа на законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот. Приходите и расходите од камати се признаваат сразмерно на времето на употреба на финансиските инструменти.

Ѓ Вложувања во хартии од вредност

Друштвото ги вложува своите слободни парични средства во хартии од вредност кои се дозволени согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, а тоа се државни хартии од вредност. Друштвото располага само со едно портфолио хартии од вредност - хартии од вредност расположливи за продажба. Ова е резултат на определбата на Друштвото да вложува во хартии од вредност кои можат да бидат оттуѓени во било кое време, доколку се јави потреба од генерирање на ликвидни средства.

Вложувањата во хартии од вредност почетно се признаваат како средства на датумот на тргување и се вреднуваат по нивната набавна вредност со вклучени трошоци на трансакции направени за нивно стекнување. На крајот на секој месец се врши проценка и сведување на нивната сметководствена вредност на пазарната вредност според просечните пазарни цени објавени на активен пазар.

Ефектот од промената на објективната вредност има влијание врз главнината. При наплата на ануитетот соодветен дел од нереализираните добивки/(загуби) од главнината се пренесуваат во Билансот на успех како реализирани добивки/загуби од хартии од вредност. Дисконтот како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на приходите од камати на месечна основа.

Е Материјални вложувања и нематеријални вложувања

Материјалните и нематеријалните вложувања Друштвото ги евидентира според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување.

Намалувањето на материјалните и нематеријалните вложувања произлегува од продажбите, расходувачката и пресметаната тековна амортизација. Капиталните добивки или загуби кои произлегуваат од овие трансакции се

прикажуваат во Билансот на успех.

Амортизацијата на материјалните и нематеријалните вложувања се пресметува според праволиниска метода и се распределува врз системска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба.

Стапките на амортизација се така одредени да вредноста на материјалните и нематеријалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на неговата корисност.

Применетите годишни стапки на амортизација, според проценетиот период на корисност, се следните:

Мебел	20 %
Компјутерска опрема	25 %
Нематеријални средства	20 %

Ж Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат: паричните средства на трансакциска сметка, парични средства во благајна, депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци.

З Трошоци за користи на вработените

Трошоците за користи на вработените се состојат од:

- Трошоци за краткорочни користи: плати и социјални придонеси, платени отсуства, платени годишни одмори, регрес за годишен одмор, новогодишен надомест, немонетарни користи (здравствена заштита, осигурување и сл) надомест за одвоен живот и други примања по договори за вработување.
- Долгорочни користи: јубилејни награди, отпремнина за одење во пензија и надомест по основ доброволна пензиска шема.

Краткорочните користи се вреднуваат по недисконтиран износ, кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос.

Долгорочните користи се вреднуваат според сегашната вредност на дефинираните користи на датумот на Извештајот за финансиска положба. Секоја актуарска добивка или загуба се признава во Билансот на успех во периодот во кој настанала.

С Данок од добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. Конечната обврска за данок на добивка се пресметува по стапка од 10% само на износот на непризнаените расходи во Даночниот биланс (2008: се пресметува на утврдената добивка од Билансот на успех, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби).

Според Законот за Данок на добивка, Друштвото веќе две години користи даночно олеснување врз основа на учество на странски влог во основачкиот капитал на Друштвото во висина од 51%, и ќе може да користи заклучно со 2009 година.

Одложените даночни обврски произлегуваат од трансакција на хартии од вредност расположливи за продажба, признаена директно во главнината. Тековните важечки даночни стапки се користени за утврдување на одложениот данок на добивка.

И Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции и е целосно уплатен во паричен износ.

J Компаративи

Во 2009, Друштвото изврши промена во презентирањето и класификацијата на ставките во Билансот на успех со цел прикажување на релевантни позиции согласно природата на основната дејност на Друштвото – управување со пензиски фондови.

Со промената во презентирањето и класификацијата на ставките во Билансот на успех, раководството смета дека ќе обезбеди релевантни информации за корисниците на финансиските извештаи.

При вршење на промената е запазен принципот на споредливост, со тоа што се презентирани споредливи информации за одделните позиции во 2008 година, како и споредливи информации во сите придружни белешки кои се однесуваат на овој Извештај.

Промената во презентирањето и класификацијата не е резултат на промена во сметководствените политики на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје.

Со цел да се прикажат промените во презентацијата, во табелата подолу е даден приказ на ставките од Билансот на успех за 2008 година пред промената во презентацијата и по промената во презентацијата.

Опис	2008 по промена	Опис	2008 пред промена
Приходи од управување со фондови	91.420	Приходи од провизии и надоместоци	91.420
Расходи од управување со фондови	(36.148)	Расходи од провизии и надоместоци	(22.772)
Приходи од камати на вложувања во депозити	5.926	Приходи од камата	8.526
Приходи од вложувања во хартии од вредност	2.600	Расходи од камата	(17)
Останати приходи	2.546		
Материјални трошоци	(8.267)	Курсни разлики (нето)	49
Трошоци за вработени	(23.556)	Приходи од тековното работење	3.454
Амортизација	(3.495)	Расходи од тековното работење	(56.497)
Останати нематеријални расходи	(6.863)		

3. Управување со ризици

Активностите на Друштвото се изложени на различни видови ризици и заради тоа се потребни различни анализи, евалуации, прифаќање и раководење на одредено ниво на ризик. Целта на Друштвото е да постигне оптималност помеѓу ризикот и приносот и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Друштвото.

Политиките за управување со ризик се дизајнирани на тој начин да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспоставуваат соодветни ризични лимити и контроли. Друштвото често ги ревидира политиките за управување со кредитен, пазарен и ликвидносен ризик.

A Кредитен ризик

Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што слободните парични средства се вложуваат во ликвидни хартии од вредност и депозити каде договорената страна има висок кредитен рејтинг. Со оглед на квалитетот на пласираните средства раководството на Друштвото не очекува некои од договорените страни да не ги исполни обврските.

Максималната изложеност на кредитен ризик претставува книговодствена вредност на сите финансиски средства во Извештајот за финансиска положба.

а) Депозити

Кредитниот ризик кај вложувањата во депозити, Друштвото го следи преку постојана анализа на способноста на банките да ги исполнат обврските кон Друштвото кои произлегуваат од договорот помеѓу договорените страни.

б) Должнички хартии од вредност

Вложувањето на Друштвото во хартии од вредност се врши во рамки на ограничувањата кои се пропишани во законската регулатива, односно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување. Портфолиото на хартии од вредност го сочинуваат хартии од вредност расположливи за продажба издадени од Република Македонија (државни обврзници). Менаџментот на Друштвото е на став дека со законските ограничувања и определбата да се чуваат хартиите од вредност на неопределен рок, со можност за нивно оттуѓување кога за тоа ќе се јави потреба може да управува со кредитниот ризик кај хартиите од вредност.

На денот на составување на Извештајот за финансиска положба, концентрацијата на кредитниот ризик е претставена преку долгорочни депозити кои се држат во НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, ПроКредит Банка АД Скопје и Уни Банка АД Скопје, краткорочни депозити кои се држат во НЛБ Тутунска Банка АД Скопје и преку државни обврзници издадени од Република Македонија.

А.1. Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други кредитни зголемувања

	Максимална изложеност	
	2009	2008
Пласмани во банки - депозити	111.800	86.169
Хартии од вредност		
• Должнички инструменти	16.646	24.001
Останати финансиски средства	1.976	1.088
31 декември	130.422	111.258

Пласманите во банка – депозити вклучуваат износ од МКД 4.436 илјади депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци – дел од позицијата Парични средства и парични еквиваленти (Белешка 12)

Раководството е убедено во неговата способност дека ќе води контрола и дека ќе одржува минимална изложеност на кредитен ризик на Друштвото која произлегува од портфолиото на депозити и вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба. Сите хартии од вредност во кои има вложено друштвото се издадени од Република Македонија.

А.2. Анализа на финансиските инструменти според видот на каматната стапка

	Фиксна каматна стапка	Варијабилна каматна стапка	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	99.133	12.667	111.800
Хартии од вредност			
• Должнички инструменти	16.646	-	16.646
Вкупно 2009	115.779	12.667	128.446
Пласмани во банки - депозити	86.169	-	86.169
Хартии од вредност			
• Должнички инструменти	24.001	-	24.001
Вкупно 2009	110.170	-	110.170

А.3. Депозити и хартии од вредност

Депозитите и хартиите од вредност се дадени подолу:

	Хартии од вредност	Депозити во банки	Хартии од вредност	Депозити во банки
Ниту се достасани ниту оштетени	16.646	111.800	24.001	86.169
Нето	16.646	111.800	24.001	86.169

Издавачот на должничките инструменти има ББ кредитен рејтинг за долгорочно задолжување според Fitch рејтинг агенцијата.

Финансиските инструменти, мерени по фер вредност, се прикажани во следните нивоа на хиерархија, врз основа на одредувањето на фер вредноста. Државните обврзници со кои располага Друштвото се класификувани во Ниво 1 - фер вредноста се одредува врз основа на пазарната цена.

2009	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Должнички инструменти			
Државни обврзници	16.646	-	-
Вкупно	16.646	-	-

А.5. Концентрација на ризикот на финансиските средства со кредитна изложеност

(а) Географски регион

Следнава табела ја анализира кредитната изложеност по географски региони.

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	111.800	-	111.800
Хартии од вредност -должнички инструменти	-	-	16.646	-	16.646
Останати финансиски средства	-	-	1.976	-	1.976

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	86.169	-	86.169
Хартии од вредност -должнички инструменти	-	-	24.001	-	24.001
Останати финансиски средства	-	-	1.088	-	1.088

31 Декември 2008	-	-	111.258	-	111.258
-------------------------	---	---	----------------	---	----------------

31 декември 2009	-	-	130.422	-	130.422
-------------------------	---	---	----------------	---	----------------

Б Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цените на капиталот и девизните курсеви ќе влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Друштвото ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот кој што може да се прифати и којшто редовно се следи.

Б1 Девизен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакции во странска валута. На крајот на годината Друштвото има средства и обврски искажани во ЕУР и тоа државни обврзници во ЕУР во износ од МКД 16.646 илјади (2008: МКД 19.697 илјади) вклучени во долгорочни хартии од вредност расположливи за продажба, обврски спрема добавувачи во ЕУР во износ од МКД нула (2008: МКД 361 илјади) и обврски спрема вработени во ЕУР во износ од МКД 158 илјади (2008: МКД 142 илјади) вклучени во останати обврски.

На 31 декември ако курсот зајакне/ослабне за 5% во однос на ЕУР, а останатите променливи останат исти, капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за околу МКД 785 илјади (2008: МКД 985 илјади).

Б2 Каматен ризик

На 31 декември 2009 година Друштвото нема каматоносни обврски, додека каматоносната актива се состои од државни обврзници со фиксна ефективна каматна стапка, долгорочни депозити со фиксна каматна стапка, долгорочни депозити со променлива каматна стапка и краткорочни депозити со променлива каматна стапка.

Друштвото одржува солидна просечна годишна каматна стапка на принос од 9,5% во 2009 година и учеството

на депозитите со фиксна каматна стапка од 88,26% во вкупните депозити.

Во 2009 година немаше промена на каматните стапки кај депозитите со варијабилна каматна стапка.

На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите со променлива каматна стапка се помали/ поголеми за 0,5% а останатите променливи останат исти, профитот на Друштвото ќе се намали/зголеми за МКД 62 илјади (2008: МКД нула).

БЗ Ценовен Ризик

Друштвото е изложено на ценовен ризик поради промена на објективната вредност на должничките хартии од вредност - државни обврзници кои се класифицирани како расположливи за продажба. Ефектот од промената на објективната вредност директно не влијае на резултатот од тековното работење, заради тоа што промените во објективната вредност се евидентираат во главнината. За управување со ризикот од промена на цената на инвестициите во должнички инструменти Друштвото го диверзифицира своето портфолио.

Ако цените на должничките хартии од вредност, за кои постои активен пазар (обврзници за денационализација и старо девизно штедење), се зголемат/намалат за 0,5% на 31 декември 2009 година, а сите други варијабли останат исти капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за МКД 94 илјади (2008: ќе за МКД 114 илјади).

В Ликвидносен ризик

Ризикот од неликвидност е ризикот кога Друштвото не е во можност да ги исполни своите обврски кога ќе достасаат, и да ги замени средствата кога ќе бидат повлечени.

Друштвото секогаш се осигурува дека има доволно готовина на располагање за подмирување на достасаните обврски.

Друштвото има воспоставено постапка за управување со ликвидносниот ризик на месечна основа и известува за месечната и кварталната ликвидносна позиција.

Во досегашното работење Друштвото било во можност да ги подмири сите доспеани обврски. Сите финансиски обврски на Друштвото доспеваат во рок од една година по крајот на финансиската година (2008: во рок од една година).

Г Оперативен ризик

Начинот на кој Друштвото во пракса се справува со оперативниот ризик е повременото прегледување на адекватноста и ефикасноста на постојните контролни активности, како составен дел на деловните процеси и активности на Друштвото, нивно развивање, надополнување и усовршување поради промените во внатрешното и надворешното опкружување.

Д Објективна вредност

Друштвото има финансиски средства кои вклучуваат парични средства и парични еквиваленти, депозити, должнички хартии од вредност расположливи за продажба и останати побарувања. Друштвото има финансиски обврски кои вклучуваат обврски кон добавувачи и други обврски.

Објективните вредности на овие финансиски инструменти не се материјално различни од нивната сметководствена вредност. Прикажаните вредности на паричните средства и парични еквиваленти, останатите побарувања, обврските кон добавувачи и останати обврски не се материјално различни од нивната објективна вредност како резултат на нивниот краток рок на достасување.

Должничките хартии од вредност расположливи за продажба се водат по објективна вредност со промени во објективна вредност евидентирани во капиталот. Поради тоа нивната сметководствена вредност е еднаква на нивната објективна вредност.

Депозитите имаат каматна стапка која е приближна на пазарната каматна стапка. Затоа нивната сметководствена вредност не е материјално различна од нивната објективна вредност.

4. Проценки при примена на сметководствените политики

Друштвото врши проценки и претпоставки кои влијаат на презентираните износи на средствата и обврските. Друштвото врши резервирања на трошоци кои се однесуваат на тековната година кои земајќи ги во предвид искуството од минатото, очекувањата за идните настани и влијанието на други фактори, се верува дека се разумни.

Информациите во врска со расудувањето направени од страна на менаџментот и критичните проценки во примената на сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија кои имаат значајно влијание на финансиските извештаи се прикажани во следниве белешки:

Белешка 3А - кредитен ризик – вреднување на финансиските инструменти.

5. Приходи од камати на вложувања во депозити

	2009	2008
Приходи од камати на депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци	34	14
Приходи од камати на краткорочни депозити	57	1
Приходи од камати на долгорочни депозити	8.576	5.911
	8.667	5.926

6. Приходи од вложувања во ХВ

	2009	2008
Хартии од вредност расположливи за продажба	1.691	2.600
	1.691	2.600

7. Останати приходи

	2009	2008
Приходи од курсни разлики	41	253
Приходи од укинати резервирања	1.470	1.586
Приходи од продажба на основни средства	57	365
Останати приходи	168	342
	1.736	2.546

8. Материјални трошоци

	2009	2008
Потрошени сировини и материјали	493	382
Потрошена енергија	929	400
Отпис на ситен инвентар	9	7
Транспортни трошоци	2.811	2.506
Одржување и заштита	2.390	2.234
Наемнини	10.557	2.609
Останати услуги	190	129
	17.379	8.267

9. Трошоци за вработени

	2009	2008
Плати	22.727	15.585
Придонеси за пензиско осигурување	5.248	4.414
Други надоместоци на вработените	2.561	2.678
Резервирања за бенефити на вработени	954	76
Резервирања за неискористен годишен одмор	-	803
	31.490	23.556
Број на вработени на последниот ден од периодот	29	26

10. Останати нематеријални расходи

	2009	2008
Дневници и патни трошоци за службен пат	1.414	991
Ревизорски и консултантски услуги	1.434	2.320
Надоместоци на членови на УО и НО	519	708
Банкарски услуги	326	192
Репрезентација	226	316
Даноци и чланарини	366	19
Курсни разлики	139	204
Останати расходи	567	2.113
	4.991	6.863

11. Расходи за данок од добивка

	2009	2008
Данок од добивка	201	1.311
	201	1.311

11. Расходи за данок од добивка продолжение

2008	
Добивка пред оданочување	24.163
Данок на добивка пресметан по стапка од 10%	2.416
Зголемување за:	
• Даночно непризнати трошоци	385
Намалување за:	
• Приходи кои не се оданочуваат	-
• Даночен кредит	(125)
• Даночно олеснување по основ на учество на странски влог во основачкиот капитал (51 %)	(1.365)
Данок на добивка	1.311
2009	
Даночно непризнати расходи	5.817
• Даночен кредит	(1.712)
Даночна основа	4.105
• Пресметан данок по стапка од 10%	410
• Намалување на данокот по основ на учество на странски влог во основачкиот капитал (51 %)	(209)
Данок на добивка	201

12. Парични средства и парични еквиваленти

	2009	2008
Жиро сметка	40	2.379
Парични средства во благајна	17	17
Депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци	4.436	-
	4.493	2.396

13. Краткорочни депозити

	2009	2008
Краткорочни депозити	3.011	-
	3.011	-

Долгорочните депозити се пласирани во НЛБ Тутунска Банка А.Д. со каматна стапка од 9,5% (2008: 9,5%) и оригинален рок на доспевање од 6 години (2008: 6 години), во Уни Банка А.Д со каматна стапка од 11% и оригинален рок на доспевање од 2 години и во ПроКредит Банка АД со каматна стапка од 12,7% и оригинален рок на доспевање од 2 години. Износот на долгорочни депозити вклучува недоспеана камата од МКД 3.853 илјади (2008: МКД 3.169 илјади).

15. Долгорочни хартии од вредност

	2009	2008
Расположливи за продажба:		
Државни обврзници	16.646	24.001
	16.646	24.001

Обврзниците вклучуваат обврзници за денационализација (04) во износ од МКД 13.407 илјади (2008: МКД 15.522 илјади), обврзници за денационализација (02) во износ од МКД 1.593 илјади (2008: МКД 1.978 илјади), обврзници за старо девизно штедење во износ од МКД 1.646 илјади (2008: МКД 2.447 илјади). Во износот на обврзниците е вклучена и камата од МКД 210 илјади (2008: МКД 283 илјади).

16. Материјални вложувања

Набавната вредност на материјалните вложувања, соодветната амортизација и сегашната вредност на 31 декември 2009 година е прикажана подолу:

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2009	2.701	3.429	1.768	7.898
Расходувања	-	-	(3)	(3)
Нови набавки	-	839	2.180	3.019
Отуѓувања	-	-	(60)	(60)
Состојба на 31.12.2009	2.701	4.268	3.885	10.854
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2009	1.067	2.377	1.143	4.587
Расходувања	-	-	(2)	(2)
Амортизација за годината	674	865	668	2.207
Отуѓувања	-	-	(30)	(30)
Состојба на 31.12.2009	1.741	3.242	1.779	6.762
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2009	1.634	1.052	625	3.311
Состојба на 31.12.2009	960	1.026	2.106	4.092

На 31 декември 2009 година Друштвото нема дадено материјални вложувања под залог (2008: нема).

16. Материјални вложувања (продолжение)

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2008	2.121	3.183	2.353	7.657
Расходувања	-	-	(50)	(50)
Нови набавки	580	246	9	835
Отуѓувања	-	-	(544)	(544)
Состојба на 31.12.2008	2.701	3.429	1.768	7.898
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2008	556	1.532	1.059	3.147
Расходувања	-	-	(13)	(13)
Амортизација за годината	511	845	420	1.776
Отуѓувања	-	-	(323)	(323)
Состојба на 31.12.2008	1.067	2.377	1.143	4.587
	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2008	1.565	1.651	1.294	4.510
Состојба на 31.12.2008	1.634	1.052	625	3.311

17. Нематеријални вложувања

Набавна вредност	Софтвер и лиценци
Состојба на 01.01.2009	9.059
Нови набавки	3.527
Отуѓувања	(33)
Расходувања	(462)
Состојба на 31.12.2009	12.091
Амортизација	
Состојба на 01.01.2009	3.945
Амортизација за годината	1.781
Отуѓувања	(12)
Расходувања	(446)
Состојба на 31.12.2009	5.268
Сегашна вредност	
На 1 Јануари 2009	5.114
На 31 Декември 2009	6.823
Набавна вредност	Софтвер и лиценци
Состојба на 01.01.2008	8.563
Нови набавки	593
Отуѓувања	(97)
Состојба на 31.12.2008	9.059
Амортизација	
Состојба на 01.01.2008	2.296
Амортизација за годината	1.676
Отуѓувања	(27)
Состојба на 31.12.2008	3.945
Сегашна вредност	
На 1 Јануари 2008	6.267
На 31 Декември 2008	5.114

18. Останати финансиски средства

	2009	2008
Однапред пресметани приходи	1.976	1.088
	1.976	1.088

19. Останати средства

	2009	2008
Однапред платени трошоци	225	337
Останати средства	1.154	72
	1.379	409

20. Останати обврски

	2009	2008
Обврски спрема добавувачи	257	416
Обврски спрема вработени	1.200	1.306
Обврски за резервирања за бенефити на вработени	1.272	331
Обврски за неискористени годишни одмори	-	803
Пресметани обврски	7.382	6.433
Останати обврски	56	1.001
	10.167	10.290
Тековни	8.895	10.036
Нетековни	1.272	254

21. Одложени даночни обврски

	2009	2008
Состојба на 1 Јануари	32	54
Одложен данок кој се признава преку капиталот	(25)	(22)
Состојба на 31 декември	7	32

Одложените даночни обврски се пресметани на сите обврски според методот на обврски со примена на ефективна даночна стапка од 10%.

Одложените даночни обврски се однесуваат на следниве ставки:

Одложени даночни обврски кои се однесуваат на капиталот

	2009	2008
Хартии од вредност расположливи за продажба	7	32
Состојба на 31 декември	7	32

22. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти на Друштвото се: Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана, НЛБ Тутунска Банка А.Д.Скопје, НЛБ Лизинг дооел Скопје и НЛБ Тутунска брокер АД Скопје, како и членовите на клучниот менаџерски персонал. На крајот на годината состојбата на вкупните вложувања и вкупниот обем на остварени трансакции со поврзаните субјекти изнесуваат.

НЛБ Тутунска Банка АД Скопје		
	2009	2008
Парични средства и парични еквиваленти	4.476	2.379
Краткорочни депозити	6.657	-
Долгорочни депозити	91.000	86.169
Приходи од камата	8.459	5.924
Курсни разлики	52	(25)
Банкарски услуги – надомести и провизии	326	192
Наемнини	87	-
Обврски спрема добавувачи	235	-
Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана		
	2009	2008
Обврски спрема добавувачи во странство	-	-
Рефундирање на патни трошоци за членови на НО	101	132
Набавка на нематеријални средства (заштитен знак)	427	-
НЛБ Тутунска брокер АД Скопје		
	2009	2008
Обврски спрема добавувачи	-	-
Трошоци за набљудувачка станица	18	20
НЛБ Лизинг дооел Скопје		
	2009	2008
Трошоци за наемнини	10.159	-

Крајниот сопственик на Друштвото е и краен сопственик на НЛБ Тутунска брокер АД Скопје и НЛБ Лизинг дооел Скопје.

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото вклучени во Трошоци за вработените (белешка 9) се како што следува:

	2009	2008
Краткорочни користи за клучниот менаџерски персонал	16.858	11.693
Долгорочни користи за клучниот менаџерски персонал	513	-
Состојба на 31 декември	7	32

Вкупните надомести на членовите на Управниот и Надзорниот Одбор, кои не се вработени во Друштвото, вклучени во Останати нематеријални расходи (белешка 10) се како што следува:

	2009	2008
Надомести за членови на УО и НО (надворешни лица)	519	708

23. Обврски по основ на оперативен лизинг

Обврските по основ на оперативен лизинг произлегуваат од договорите за оперативен лизинг со поврзаните страни НЛБ Тутунска Банка АД Скопје и НЛБ Лизинг дооел Скопје.

	2009	2008
До една година	9.600	-
Од една година до пет години	38.400	-
Над пет години	38.400	-
Вкупно	86.400	-

25. Настаните кои се случиле по денот на билансот

На 28 декември 2009 година во Службен Весник на РМ број 157 беше објавена Одлуката за максималната висина на надоместокот од придонеси уплатени во задолжителен пензиски фонд за 2010, која изнесува 5,5% од уплатените придонеси и Одлуката за висината на надоместокот што го наплатува МАПАС за 2010 година, кој изнесува 0,8% од уплатените придонеси.

На 29 декември 2009 година во Службен Весник на РМ број 158 беше објавена Одлуката за висината на надоместокот на Фондот на ПИОМ за 2010 година, која изнесува 0,2% од уплатените придонеси.

